

DOMOVINA

Upravništvo »Domovine« v Ljubljani — Knafljeva ulica 5
Uredništvo »Domovine« — Knafljeva ulica številka 5/II.,
telefon 3122 do 3126

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrletno 9 din, polletno 18 din,
celoletno 36 din; za inozemstvo razen Amerike: četrletno
12 din, polletno 24 din, celoletno 48 din. Amerika letno 1 dolar.
Račun poštne hranilnice, podružnice v Ljubljani št. 19711.

Pomoč naši meji

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani nam je poslala:

Letos poteka dvajseto leto, odkar smo Slovenci vsaj po večjem delu v svoji svobodni narodni državi. V tej dobi so se nam uresničile najvažnejše težnje, za katerih izpolnitev smo se pod tujim gospostvom zamarali. Po svetovni vojni je znaten del naših rojakov prišel spet pod tujo oblast, vendar moramo poudariti, da je Jugoslavija večino Slovencev rešila narodne smrti. Močna država nam jamči za neoviran narodni razvoj in le v skupnosti z ostalimi jugoslovenskimi brati bomo tudi v bodoče ohranili svojo zemljo, po kateri s poželjivimi očmi gledajo tujci. Naš rod bo močan in velik le v bratski jugoslovenski edinstvu.

Prav v dvajsetem letu naše svobode so nam važni dogodki ponovno dokazali, da naša državljanska zavest še zmerom ni dovolj močna in da se narodna zavest pri našem ljudstvu še ni toliko poglobila, kolikor zahteva današnji usodni čas. V dveh desetletjih svobode smo zanemarili tudi fronto naše narodnostne borbe v mnenju, da mora dotedanje prostovoljno podrobno narodno delo prevzeti država. Pri tem smo pozabili, da smo država mi sami. V tej zmoti smo kljub ponovnim pozivom Družbe sv. Cirila in Metoda v marsičem zamudili dragocenih 20 let, in posledice, ki jih danes občutimo, niso majhne.

Spet kliče Družba sv. Cirila in Metoda na branik naroda vse iskrene domoljube, kliče jih k požrtvovalnemu podrobnemu delu, da se popravi, kar je zamujeno, in gradi, kar je na novo potrebno. Predvsem kliče naše **izobražence**, ki so bili vedno dragocena opora družbe, k važnemu narodnemu delu na naših narodnostnih mejah. Pozivamo **podjetnike** in **delavce**, **posestnike** in **nameščence**, pozivamo **vse sloje** in **vsakogar**, da navzlic težkočam ne pozabijo na sodelovanje in podporo družbi. Obmejne pokrajine vpijejo po prosveti, naša narodna posest, naša zemlja se krči pod silnim pritiskom tuje moči.

Podprite z delom in novcem delovanje družbe in v njej združenih domoljubov, ki so si naložili hudo skrb za usodo obmejnega slovenstva!

Družba sv. Cirila in Metoda poziva tudi naše **samouprave**, da v svojih področjih store vse, da se zavarujejo ob mejah naš narod, naš jezik, naša vzgoja, naša zemlja, naše delo!

Poziva naše **vlastnike** v **narodnem predstavništvu** in v **vladi**, da zastavijo ves svoj vpliv in povzdignejo svoj glas za to, da bodo narodnoobrambna vprašanja, ki so neizmerne pomena tudi za obrambo naših državnih mej, deležna na odločilnih mestih tiste pozornosti in razumevanja, kakor jih zaslužijo. Spričo težavnega položaja na naših mejah se mora delovanje naših političnih strank brezpogojno podrediti vseobčim narodnim koristim. Prišel je čas, ko morajo na mejah prenehati strankarske borbe, zaradi katerih trpi narodna stvar, neredko pa trpijo tudi odlični narodni delavci.

V prvi vrsti vabi družba v svoje vrste našo **mladino**, ker ve, da je narodnoobrambeno delo uspevalo v onih letih, ko se je mladina nesebično zavzela za obrambo naših narodnih mej. Na mejah so ogroženi naš narod, njegov jezik, njegova moč, njegova kultura! Tam je treba krepke, mlade pomoči!

Tudi bratom Hrvatom in Srbom velja naš poziv, kajti naša neposredna meja je hkratu tudi njihova; skupno jo moramo in hočemo braniti.

Obstoj trsnice v Pekrah je na tehtnici

Vprašanje banovinske trsnice in drevesnice v Pekrah se v zadnjem času mnogo obravnava med vinogradniki obmejnih krajev. Nekoč je bilo tu posestvo benediktincev od Sv. Pavla na Koroškem. Po prevratu je država posest razlastila in je bil l. 1921. imenovan za upravnika te pristave kmetijski strokovnjak Janko Šumenjak, ki je ustanovil na tem dotlej zanemarjenem posestvu vzorno urejeno trsnico in drevesnico. Težki stotisoči so šli za ureditev te za široki okoliš nujno potrebne ustanove, a v zadnjem času se govori, da bo ta cvetoča ustanova prešla spet v last nemških benediktincev. Vprašanje banovinske drevesnice in trsnice v Pekrah je imelo svoj odmev tudi na občnem zboru mariborske podružnice Vinarskega društva v nedeljo, ki ga je vodil predsednik dr. Josip Kronvogel.

V okviru živahne razprave o vseh perečih zadevah našega obmejnega vinogradništva se je oglasil k besedi tudi upokojeni šolski upravitelj g. Godec iz Limbuša in opozarjal zborovalce na to, da bo ta zavod, kakor se zatrjuje, prihodnje leto ustavljen, ker preide v last nemških benediktincev. G. Godec je izvajal, da bi bilo nujno potrebno, da bi banovina kupila omenjeno trsnico in drevesnico od benediktincev. Če bi pa to

V dvajsetem letu naše narodne svobode kličemo vse Slovence, vse Jugoslovence, da združeni storimo svojo dolžnost do naroda in do države. Zaščitimo narod in državo tam, kjer sta najbolj ogrožena! **Utrdimo naše meje z uspešnim kulturnim, socialnim in gospodarskim delom!** Delajmo, prispevajmo, žrtvuemo za to!

ne bilo mogoče, je neobhodno potrebno, da poskrbi za nadomestilo v obliki podobnega zavoda. Ta predlog je sprožil živahen razgovor in je ravnatelj banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru g. Priol pojasnjeval, da si banovina prizadeva ohraniti to ustanovo. Če se pa to ne bo posrečilo, se bo izkušalo ustvariti nekaj podobnega na zemljišču Račjega dvora, ki ga je kupila banovina od admontskega samostana.

Obmejno vinogradništvo zaupanjem pričakuje pametne rešitve tega vprašanja, obenem pa izreka obžalovanje, če bo treba že tako vzorno urejeno drevesnico in trsnico opustiti. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano. Po kratkem predsedniškem poročilu je v imenu blagajnika in tajnika poročal prof. Pečovnik ter orisal borbo naših vinogradnikov za zboljšanje položaja. Pri volitvah je bil g. dr. Kronvogel ponovno izvoljen na čelo odbora.

Vinogradniki zahtevajo v resoluciji znižanje, odnosno maksimiranje trošarine na en dinar, odpravo samorodnic, dovoljenje, da se goji izabela v nevinorodnih krajih, in to samo za domačo rabo. Nadalje zahtevajo, da se banovinska trsnica v Pekrah pri Mariboru ne ukine, marveč še poveča.

Da ne bo draga šola zaman...

Hudo je trla denarna stiska zadnjih let vse naše gospodarstvo. Tako hudo, da že ni nihče vedel, ne kod ne kam. Voditelji našega združnega denarništa so skesano priznavali: »Nismo znali postopati prav z zaupanim denarjem.« Težavno se odpusti drugemu napaka, denarna škoda še težavnejše. Toda celo na smrt obsojeni se vda v svojo usodo, ker mu pač drugo ne kaže, tako smo se tudi mi navadili v dolgih letih — že sedmo leto denarne stiske teče — potrpežljivosti in vdanosti v neizbežno usodo. Le eno veselo upanje nas je navdajalo: da ne bodo te žrtve zaman in da se bo dvignilo naše denarnišvo, predvsem združno, po tolikih tako dragih in bridkih izkušnjah na spodobno višino, ki bo ustrezala poslovanju združništva ostalega sveta. Toda znamenja kažejo, da je bila vsa ta tako draga šola menda zaman, ker leze naše združno denarnišvo spet na polzko drč, po kateri smo ga videli že enkrat zdrkniti v globino. Da ne bo kdo oporekal, navajamo za pričo odstavke iz poročila predsednika Hranilnice dravske banovine, ki ga je ta naslovil na bansko upravo (»Slovenec« 1. t. m.)

Najprej ugotavlja to poročilo razveseljivo dejstvo, da se je položaj samoupravnih hra-

nilnic hudo izboljšal in da že povsem v redu delujejo tri četrtine od njih. Zal, poročilo ne more istega trditi o denarnih zadržgah. Dobesedno pravi: »O teh bolnih pojavih govorimo le neradi, kajti nepristransko obravnavanje teh pojavov zahteva od nas, da priznamo o marsičem lastno krivdo, nikomur pa ni prijetno, če mora govoriti o lastnih napakah. Prav zaradi tega pa mislimo, da jih je treba vendarle začeti obravnavati, sicer ne bomo našli pravega zdravila zanje. Uredba o zaščiti denarnih zavodov služi marsikje samo za plašč, pod katerim se pogosto skrivata komodnost in pomanjkljivost odgovornosti nasproti vlagateljem in prav tako pomanjkljivo prizadevanje pri odstranjevanju gospodarskih težav. Zato bi bilo zelo priporočljivo, da javno mnenje in odgovorni činitelji dopovedo denarnim zavodom, da zaščita ne sme biti za nikogar trajna oblika poslovanja in da mora vsak zavod po lastni brigi skrbeti, da se čim prej osvobodi tega branika proti upravičenim zahtevam vlagateljev. Zaščita sicer nudi omamljive ugodnosti, pomeni pa dejansko umiranje dotičnega zavoda na škodo vlagateljev. (Pripomnja: Nenavadno nizka obrestna mera poleg skrajno ugodnega odplačevalnega načrta nudita namreč zaščiti

ženim denarnim zavodom mnogo priložnosti za dobičkanosno poslovanje, dobičkanosnejše kakor kdajkoli prej.)»

»Čprav se še vsi dobro spominjamo in vemo iz lastne izkušnje,« nadaljuje to zanimivo poročilo, »da je bilo licitiranje obrestne mere navzgor med najvažnejšimi razlogi za sedanjo kreditno stisko, vendar opažamo, da se je spet obnovilo licitiranje obrestne mere. Denarni zavodi sicer ne licitirajo z obrestno mero sunkovito po celih odstotkih, pač pa počasi v delih odstotkov, vendar ta način licitacije obrestne mere navzgor ni nič boljši od prejšnjega. Mislimo, da je že nastopil čas, da odgovorni činitelji resno preiščujejo o tem pojavu, ki ni pravi dokaz za zrelost našega gospodarskega mišljenja, in da pripravijo korenito omejitev take popolnoma nedopustne licitacije. (Tudi mi smo že pred nastopom današnje denarne stiske opozarjali na nevarnost licitiranja obrestne mere navzgor, toda nihče nas ni poslušal. Zato želimo, da bi imela ta odkrita beseda več uspeha.)«

Slednjic se imenovano poročilo peča s čedalje bolj naraščajočim begom vlagateljev k velikim državnim denarnim zavodom (k Poštni hranilnici, Hipotekarni banki). Ta beg vlagatelj se navadno pojasnjuje z brezvestno borbo proti našim denarnim zavodom. »Mislimo pa,« trdi poročilo, »da je to napačno. Vzrok bega vlagatelj od krajevnih denarnih zavodom k državnim zavodom leži v nezaupanju do domačih denarnih zavodom. Mislimo, da je potrebno, da se enkrat začne javno in nepristransko obravnavati vprašanje zakaj vlagatelj ne zaupajo lastnim krajevnim zavodom.«

Kaj potrebujemo še pričevanja, moramo svetopisemskim velikim duhovnom vzklikniti pri tem res odkritem poročilu. Nič ni treba iskati še novih vzrokov za nezaupanje domačim denarnim zavodom, saj je vendar to poročilo označilo, da so vzroki nezaupanja prav v ponavljanju starih grehov, pomnoženih z novimi, ki se mu pravi izkoriščanje zaščite. Preveč so jih že vlagatelji dobili po nosu z obljubami visokih obresti, da, danes nič več ne verjamejo takšnim vabljenim klicem, pa naj pridejo iz teh ali onih ust. Varnost vlog, vsakokratna in hitra razpoložljivost z njimi pri sicer skromni, toda stalni obrestni meri so tiste vrline, ki vabijo vlagatelje. Da se pa prepreči zopetna nesreča, bo moralo pač pristojno oblastvo vzeti kakor

po drugih državah, na primer v Italiji, vprašanje združnega kredita v krepke roke in neusmiljeno odrezati, kar je gnilega.

Politični pregled

V Sinaji se je začelo v sredo

zasedanje stalnega sveta Male antante

Posvetovanje se udeležujejo jugoslovski ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović, češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta in rumunski predsednik vlade patriarh Miron Christea. Romunsko časopisje pravi, da se je tudi pokazala vzajemnost Male antante.

Važen dogodek preteklega tedna je

zveza med Francijo in Anglijo,

ki so jo na posvetovanjih v Londonu sklenili francoski in angleški državniki. Posvetovanj so se udeleževali francoski ministrski predsednik Daladier, francoski zunanji minister Bonnet, angleški ministrski predsednik Chamberlain, angleški zunanji minister Halifax in drugi. Na posvetovanjih se je zlasti tudi poudarjala potreba zaščite Češkoslovaške nasproti Nemčiji. Nova zveza pomeni pravo vojaško zvezo in bosta obe velesili čisto izenačili svojo oborožitev, da bosta sestavljali povsem enotno obrambno silo. Nova zveza bo, kar se izrecno poudarja, le v službi miru. Nedvomno bo še v večji meri kakor nedavno sklenjeni dogovor med Italijo in Anglijo tvorec miru v Evropi.

V torek je

prispel v Rim vodja Nemčije Hitler

in bo ostal v Italiji šest dni. V Rimu so bile Hitlerju ob sprejemu izkazane vse časti, ki mu grede kot suverenu. Na postaji so pričakali Hitlerja italijanski kralj in abesinski cesar Viktor Emanuel, ministrski predsednik Mussolini, zunanji minister grof Ciano in drugi. Angleško časopisje piše, da bosta Hitler in Mussolini razpravljala zlasti o zadnjih dogodkih, kakor o angleško-francoski vojaški zvezi in o tem, da namerava Anglija nastopiti v Berlinu v korist Češkoslovaške. Angleško časopisje tudi naglašja, da o kakšni vojaški zvezi med Italijo in Nemčijo za zdaj ne bo govora.

Zadnje dni pišejo nekateri češkoslovaški in poljski listi

o možnostih sporazuma med Češkoslovaško in Poljsko

Zamisel je sprožilo nekaj poljskih listov, kar je na Češkoslovaškem naletelo na najboljši odmev. Položaj obeh slovanskih držav je tak, da je potrebno premostiti medsebojne napeitosti.

Francoski politiki so precej vznemirjeni zaradi abesinskega vprašanja, ki ufezne povzročiti okoli Društva narodov nove težave in ogroziti francosko-italijanska pogajanja.

V Parizu domnevajo, da Rusija ne bo pri Abesinije Italiji

kar lahko povzroči velike neprilike v Društvu narodov. Na drugi strani pa namerava tudi bivši abesinski cesar poslati svoje odposlanstvo na zasedanje Društva narodov, ker je Abesinija prav za prav še vedno član Društva narodov in ji te pravice ne morejo odreči. Za njeno izključitev iz Društva narodov je potrebna soglasnost, ki pa je ni mogoče doseči, ker bi abesinsko odposlanstvo naravno glasovalo proti takemu predlogu. Zato bodo z večino glasov sprejeli priporočilo vsem članicam Društva narodov, naj priznajo italijanski imperij. Pariški listi poročajo, da preučuje moskovska vlada možnost izstopa Rusije iz Društva narodov. Rusija ne more glasovati za priznanje italijanskega imperija, noče pa se tudi zameriti Franciji in Angliji. Zato smatrajo, da bi bil najboljši izhod začasni izstop Rusije iz Društva narodov.

Iz Kitajske še zmerom prihajajo

poročila o japonskih neuspehih.

Po zadnjih porazih so dobili Japonci velika ojačenja. Listi trdijo, da je Japonska poslala na Kitajsko pet novih divizij. Ojačeni so Japonci poizkušali v južnem Santungu protiofenzivo, ki pa se je izjalovila. Vsi protinapadi Japoncev so bili odločno odbiti. Velike uspehe so imeli Kitajci tudi v Šansiju.

ZENIN IN NEVESTA

Bogata nevesta: »Dragec, ali boš nehal kaditi in piti, če te vzamem?«

Siromašen zenin: »Da, dušica. A če me ne vzameš, bom moral nehati tudi jesti.«

BJÖRNSTJERNE BJÖRNSON

6 DEKLE Z OSOJ

POSLOVENIL B. RIHTERŠIČ

Tedaj se je ona tako zelo izpremenila, da je iznenada nehala jokati in da je postal njen pogled negotov; poskusila se je smehljati, gledala je predse, potem pa se je zdajci obrnila k njemu in se res nasmejala. Ničesar nista več govorila, toda njuni roki sta se našli; toda drug drugemu si je nista upala stisniti. Zato je ona svojo kmalu nežno odtegnila in si začela brisati oči in naravnati lase, ki so se ji bili skuštrali. On pa je sedel zraven nje, jo opazoval in na tihem mislil: »No, je pač plašnejša kakor druga dekleta v dolini in treba je z njo drugače ravnati.«

Spremil jo je do njenega stanu, ki ni bil daleč stran. Rad bi bil šel z njo roko v roki; toda nekaj čudnega ga je prevzelo; zdelo se mu je, kakor bi se je sploh ne smel dotakniti in že velika milost se mu je zdela, da sme stopati ob njeni strani.

Zato je tudi rekel, ko sta se ločila: »Dolgo bo trajalo, preden boš spet slišala o meni kaj slabega.«

Ko je prišel domov, je oče nosil žito iz kašče v mlin. Sosedje so namreč dajali mleti žito v mlinu na Jelkovi rebri, kadar so njihovi lastni potoki usahnili, potem na Jelkovi rebri ni bil nikoli suh. Treba je bilo znositi dosti vreč — nekaj srednjih, nekaj pa zelo velikih. Ženske so v bližini izvijale perilo. Thorbjörn je šel k očetu in pograbil vrečo.

»Ali naj ti morda pomagam?«

»O, saj znam tudi sam,« je odvrnil Sämund, si zavihtel vrečo spretno na ramo in odšel proti mlinu.

»Dosti jih je,« je dejal Thorbjörn, pograbil dve vreči, se oprl ob nje s hrbtom, prijel obe čez rame in ju podprl s komolcema. Na pol poti je srečal Sämunda, ki se je vračal v kaščo po novo žito. Oče ga je hitro pogledal, rekel pa ni ničesar. Ko pa se je Thorbjörn vračal iz mlina, je srečal Sämunda z dvema še večjima vrečama. To pot je vzel Thorbjörn majhno vrečo. Ko ga je Sämund srečal, ga je spet pogledal in njegovi oči so počivale na njem dalje kakor prej. Tako se je zgodilo, da sta se potem dobila pri kašči.

»Z Dolge rebri je prišel sel,« je dejal Sämund; »vabijo te v nedeljo na svatbo.«

»Hm, tako?« je suho rekel Thorbjörn, in vzel to pot dve največji vreči, ki ju je dobil.

»Ali pojdeš tja?« je mrko vprašal Sämund.

»Ne.«

IV.

Sämundov stan je imel zelo lepo lego. Izpred njega se je videlo zelo daleč. V ospredju so bile Osoje, ki so jih obkrožali pisani gozdovi; potem druge kmetije, ki so prav tako ležale v venci gozdov, da so bili zeleni travniki s hišami na sredi kakor otoki miru, ki jih je bilo treba s silo iztrgati iz oblasti divjega gozda.

Štirinajst kmetij se je dalo naštetih izpred

Sämundovega stanu. Toda od Jelkove rebri se je videla le streha in še ta samo z višave. Tam sta sedeli dekleti, da sta opazovali dim, ki se je dvigal iz dimnikov v dolini.

»Zdaj kuha mati kosilo,« je rekla Ingrid; »danes bo soljeno meso s slanino.«

»Poslušaj, moške kličejo,« je rekla Synnöve; »rada bi vedela, kje delajo danes.«

In njene oči so sledile dimu, ki se je hitro in veselo dvigal v jasni in solnčni zrak, pa je potem postal iznenada utrujen in zamišljen — zavil v širokem pasu nad gozd, se čedalje bolj zredčil, dokler ni naposled izginil kakor plapolajoča tenčica v daljavi.

Marsikatera misel se je tedaj zbudila v glavah obeh deklet in ušla čez gore in doline.

Danes so misli uhajale na Dolgo reber. Bilo je nekaj dni po poroki; toda praznovanje je bilo odmerjeno na šest dni in tako sta časih še slišali strele iz puške in prav glasne klice.

»Prav veseli so tu doli,« je dejala Ingrid.

»Prav nič jim nisem nevoščljiva,« je odvrnila Synnöve in vzela svoje pletenje v roke.

»Pa bi bilo le lepo, če bi mogli biti tam,« je dejala Ingrid, ki je sedela v travi in gledala proti Dolgi rebri, kjer so hodili ljudje med poslopji — nekateri proti kašči, kjer so bile očitno polne mize, drugi pa še dalje, v dvoje in očitno v zaupnem pogovoru.

»Ne vem prav, zakaj si želiš tja,« je pripomnila Synnöve.

»Saj sama komaj vem,« je odvrnila Ingrid, ki je še zmerom sedela v travi. »Seveda tudi plešejo,« je dodala.

Na te besede je Synnöve molčala.

»Ali še nisi nikoli plesala?« je vprašala Ingrid.

»Ne.«

Gospodarstvo

Tedenski tržni pregled

GOVED IN SVINJE. Na zadnjem ptuj-skem sejmu so se za kg žive teže trgovali: voli po 3.50 do 5, krave po 2 do 4.25, biki po 3.50 do 3.75, telice po 4 do 4.75 din. Cene svinjam v Ptujju so bile: pršutarjem po 7.50, plemenskim svinjam pa po 6 do 6.75 din za kg žive teže. Prasci, 6 do 12 tednov stari, so bili po 60 do 120 din rilec. V Metliki so se prvovrstni voli prodajali po 5.50, v Dobjem pri Planini pa po 6.25 din kg žive teže. V Kranju so bili pršutarji po 8 do 9.50, šparharji pa po 10.50 din za kg žive teže.

VINO. Cene vinu v Halozah se krepko drže in naraščajo zaradi neugodnega vremena. Mraz je zelo škodoval trtam in zato trgateg letos ne bo obilna. Vinski prekupevalci hitijo od kleti do kleti, da pokupijo pičle zaloge vina. Med tem ko so jeseni plačevali nizke cene od 1 do 2 dinarja, ne dobi zdaj nikjer vina izpod 4 dinarjev. Boljši haložan so prodajali pred veliko nočjo po 5 do 6 din, rizling (sortiran) po 6 do 7 din.

MED. Na sejmu v Kranju je bil čisti med po 22 do 24 din kg.

VOLNA. V Kranju se je trgovala neoprana po 24 do 26, oprana pa po 32 do 36 din kg.

SIROVE KOŽE. V Kranju so bile: svinjske po 11, goveje po 13 do 15, telečje po 16 din kg.

KRMA. Cene so precej čvrste. V Kranju je bilo seno po 73 din za 100 kg.

Sejmi

8. maja: Sv Miklavž v Polju;
9. maja: Črensovci, Ponikva, Vrh, Vrbovec, Brežice, Breg pri Ptujju, Črna;
10. maja: Kamnik (samo za živino), Smarje pri Ljubljani;
12. maja: Koprivnik, Lemberg, Velika Loka, Zagorje, Planina pri Sevnici, Slovenjgradec, Sodražica;
14. maja: Gračac v Beli Krajini.

Vrednost denarja

Na naših borzah smo dobili 3. t. m. v devizah (s prišteto premijo):

- 1 holandski goldinar za 24.12 do 24.26 din;
- 1 nemško marke za 17.41 do 17.55 din;
- 1 angleški funt za 215.77 do 217.83 din;

»Ali misliš, da je pies greh?«

»Ne vem prav.«

Ingrid je malo pomolčala, kajti spomnila se je, da je bil pies pri »bralcih« strogo prepovedan in ni marala še naprej preiskovati, koliko se Synnöve ujema z mnenjem svojih staršev. Toda kakor je obračala svoje misli na vse strani, nazadnje je le rekla:

»Boljšega plesalca, kakor je Thorbjörn, še nisem videla.«

Synnöve se je malo obotavljala, preden je odgovorila:

»Da, pravijo da dobro pleše.«

»Moraš ga videti pri plesu,« je navdušeno vzkliknila Ingrid in se obrnila k njej.

Synnöve pa je hitro odgovorila:

»Ne, tega pa nočem.«

Zaradi tega odgovora je prišla Ingrid nekoliko v zadrego. Synnöve se je sklonila čez svoje pletnje in je začela šteti pentlje. Iznenada pa je spustila pletenje v naročje, pogledala kvišku in rekla:

»Tako veselo mi že dolgo ni bilo pri srcu kakor danes.«

»Zakaj?« je vprašala Ingrid.

»O... zato ker danes ne pojde plesat na Dolgo reber.«

O tem pa je imela Ingrid pač svoje misli.

»Da, tam so menda dekleta, ki ga zelo nestrpno pričakujejo,« je rekla.

Synnöve je odprla usta, kakor bi bila hotela nekaj reči, pa je vendar molčala in začela spet pletiti.

»Thorbjörn bi bil tudi rad tam, to dobro vem,« je rekla Ingrid. Potem pa se je zavedela, kaj je rekla, in je pogledala Synnövo, ki je sedela vsa zardela zraven nje in pletla. Potem je Ingrid hitro premislila še enkrat

1 ameriški dolar za 43 do 43.37 din;
100 francoskih frankov za 132.31 do 133.75 din;
100 češkoslovaških kron za 151.03 do 152.14 din;
100 italijanskih lir za 227.20 do 230.28 din.
Vojna škoda se je trgovala v Zagrebu po 482 din. Avstrijski šilingi so bili v ljubljanskem zasebnem kliringu po 8.59 din, nemški klirinški čeki pa po 14.50 din.

Drobne vesti

— Vlagateljem bivše avstrijske Poštne hranilnice. Društvo za zaščito koristi vlagateljev bivše avstrijske Poštne hranilnice v Ljubljani opozarja vse vlagatelje zadnjikrat, da mora vsak vlagatelj svojo terjatev pisмено prijaviti Poštni hranilnici v Beogradu, sicer se mu ne izplača terjatev. V prijavi je treba navesti ime in priimek vlagatelja, številko hranilne knjižice ali čekovnega računa, terjatveno vsoto, spodaj datum in natančen naslov. Te prijave so kolka proste. Dediči morajo priložiti potrdilo od sodišča. To objavlja društvo zato, ker mu dan za dnem prihajajo podobna vprašanja. Vse kaže, da se bodo začeli zneski v najkrajšem času izplačevati.

— Težkoče pri omejitvi hmeljskega pridelka. Iz Prage poročajo, da bo omejitev srednjeevropskega hmeljskega pridelka kakor je to sklenil nedavno praški posvet srednjeevropskih hmeljskih držav, težavno izvedljiva

ves pogovor, zaploskala z rokami in se po kolenih podrsala po resju, da je naposled prišla do Synnöve in ji pogledala naravnost v oči. Toda Synnöve je uporno pletla dalje. Tedaj se je Ingrid vedro zasmejala in rekla:

»Cuj, vse te dni si mi nekaj zamolčala.«

»Kaj praviš?« je vprašala Synnöve in negotovo pogledala okoli sebe.

»Ti nisi huda zaradi tega, ker Thorbjörn pleše,« je nadaljevala Ingrid in se še zmerom smejala.

Nič odgovora ni dobila. Ingrid se je smejala na vsa usta, potem pa je prišla Synnövo okoli vratu in ji šepnila na uho:

»Huda si zato, ker pleše z drugimi, ne pa s tvojimi!«

»Kako neumno klepetaš!« je rekla Synnöve, se ji izvila in vstala. Tudi Ingrid se je dvignila in šla za njo.

»Res je škoda, Synnöve, da ne znaš plesati,« je rekla in se posmejala. »Da, velika škoda! Pojdi z menoj, takoj te bom naučila.«

Prijela je Synnövo okoli pasu.

»Kaj hočeš?« jo je vprašala ta.

»Plesati te bom naučila, da ti ne bo več hudo, ker z drugimi pleše.«

Zdaj pa se je morala Synnöve posmejati ali pa se je vsaj poskusila.

»Videti bi naju kdo utegnil,« je rekla.

»Bog te blagoslovi za ta odgovor, čeprav je neumen,« je dejala Ingrid in začela peti pesem za ples ter obračati Synnövo po njenem taktu.

»Ne, ne! Ne gre!«

»Neumnica! Pravkar si rekla, da že dolgo nisi bila tako vesla — no, daj!«

»Če bi le vedela, kako gre!«

»Poskusi. Videla boš, kako gre.«

Od 10 oseb jih ima 7 zobni kamen.
Tudi Tebi grozi z izpadom zob!
Varuj se ga!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

V tej zvezi navajajo izjavo, ki jo je podal načelnik kmetijskega oddelka banske uprave v Novem Sadu inž. Jarakula. Poudaril je, da je kot zastopnik jugoslovenske vlade že na praškem posvetu nastopil proti predlaganim omejitvam, češ da v Vojvodini peronospora že tri leta uničuje pridelek. V Pragi smatrajo, da bo tudi v Češkoslovaški težavno izvesti sklep glede omejitve nasadov, ker je ta sklep prišel prepozno glede na stanje nasadov. V kratkem bodo v Kragi nova posvetovanja zaradi omejitve prodaje letošnjega pidelka.

— Posameznim italijanskim trgovcem bo prepovedano kupovati živino na naših tržiščih. Kakor poročajo iz Beograda, se je dosegel sporazum glede ustanovitve skupnega prodajnega urada Jugoslavije, Madžarske in Rumunije za prodajo živine na Reki, kjer bo osrednji trg za izvoz naše živine v Italijo. Sporazum med tremi izvoznimi državami je sklenjen z znanjem Italije in ne bodo več smeli italijanski trgovci kupovati živine na naših tržiščih. Živina, ki bo dospela na Reko, se bo smela prodati samo onim italijanskim kupcem, ki bodo imeli uvozno dovoljenje.

Po Sloveniji gre glas:

»Domovina« je za nas

»Tako divja si, Ingrid!«

»Tako je rekla mačka vrabcu, ko ni hotel mirno sedeti, da bi ga mačka lahko ujela. No, daj!«

»Bi že, toda —«

»Misli si, da sem jaz Thorbjörn, ti pa mlada ženica, ki ne mara, da bi on z drugimi plesal.«

»Toda —«

Ingrid je pela.

»Toda —« je ponovila Synnöve, a glej, že je plesala!

Bila je poskočnica.*

Ingrid je delala velike korake in vihtela roke kakor moški; Synnöve ji je sledila z majhnimi koraki in priprtimi očmi — in Ingrid je pela:

»Lisica pod brezo leži

na trati

in zajec iz gozda hiti

po trati.

Solnce je tu in solnce je tam

zmerom nas greje in sveti nam

na trati.

Lisica pod brezo se smeje

na trati,

zajec pa skače čez veje

po trati.

Jej, kako lepa je tratica ta,

kdo tako dobro skakati še zna

na trati?

Lisica za brezo preži

na trati,

ji zajec pred nos prihití

po trati.

* Vrsta plesa, podobna naši polki.

D O P I S I

OBREŽ PRI SREDIŠČU. (Smrtna kosa.) Na velikonočni ponedeljek je umrl v ormoški bolnišnici g. Kosi Matej iz Obreža. Bil je ustanovitelj in 14 let predsednik gasilske čete v Obrežu. Kako je bil priljubljen, je pokazal pogreb, katerega se je udeležilo poleg domače še šest sosednih čet. Cerkveni pevci so mu na domu in na pokopališču zapeli žalostinki, sokolska godba mu je vsó pot do groba igrala. Pri odprtju grobu so se od pokojnika poslovili v imenu obreške čete g. Kolarič, v imenu občine g. Salá in nazadnje v imenu vseh društev župnik g. Klemenčič. Naj ti bo lahka zemljica, katero si tako ljubil. — Dne 12. junija priredi naša gasilska četa tombolo. Prosjio se sosedne čete, da na ta dan ne določajo svojih prireditev.

SV. ANA V SLOVENSKIH GORICAH. »V šoli se je moraló nekaj zgoditi!« smo si govorili zadnje dni, ko smo gledali člane domače sokolske čete, kako so nosili iz stare in nove šole svoj inventar ter ga spravljali k ljudem, ki jim je misel sokolstva ostala sveta. No, in res se je nekaj zgodilo: dobili smo namreč novega začasnega šolskega upravitelja Sokol, ki je pri nas krepko deloval, kljub mrzlim vetrovom od raznih strani, je našel brž prostor za telovadbo, brez prostora, kjer bi lahko priredil gledališke predstave, in brez prostora za svojo knjižnico, ki jo je moral začasnó spraviti v gostilno, kajti novi šolski upravitelj je sovražen tudi knjigi, ki nosi na sebi sokolski pečat. Prav!

ZIDANI MOST. (Smrtna kosa.) Preteklo nedeljo je preminila v celjski bolnišnici 18-letna Boža Strniševa, hčerka trafikantke na tukajšnji postaji. Pokojnica se je bila morala v celjski bolnišnici podvréti operaciji na slepiču, katero je srečno prestala, toda dobila je pljučnico, ki ji je pretrgala nit življenja. Z avtofurgonom so pokojnično truplo prepeljali na Zidani most, kjer so jo položili na mrtvaški oder v Sokolskem domu, odkoder so jo nesli k večnemu počitku na loško župnijsko pokopališče. Sestra Boža Strniševa je bila delavna, Sokolica in je z veliko vnemo vodila decó in ženske naraščaj. Splošno priljubljena rajnka je bila v veliko oporo svoji materi pri gospodinjstvu. Zapušča poleg matere sestro Jožo, učiteljico na Blanci, Maco, trgovsko sotrudnico in brata Mariana, orožniškega

oficirja v Sarajevu, ki so vsi odlični pripadniki Sokola. Bodi dobri mladenki ohranjen blag spomin!

ZGORNJE PIRNICE. V zasluženi pokoj pojde naš šolski upravitelj g. Macarol Alojzij 15. let je že minilo od tedaj, ko je prišel v našo vas. Koliko plodnega dela je v teh letih napravil ne samo v šoli, temveč tudi izven nje. Ko je l. 1923. prišel k nam, se je hitro vživel v krajevne razmere. Ustanovil je podružnico 'Sadjarskega' in vrtnarskega društva, ki jo je vodil kot tajnik vseskozi do upokojitve. Po njegovi zaslugi je postala šola iz enorazredne štirirazrednica. Zasluge ima tudi pri ustanovitvi Električne zadruga, kjer je prav tako bil tajnik. Dalje je ustanovil Prosvetno društvo, kateremu je bil tajnik, pevovodja in režiser. Dela se ni bal, še manj sramoval. Zato se mu najtopleje zahvaljujemo za vse njegovo delovanje med nami, ki je rodilo mnogo sadov.

Domače novosti

* **Knez Pavle divizijski general.** »Službeni vojni list« objavlja ukaz ki so ga na predlog ministra vojske in mornarice podpisali kraljevski namestniki in s katerim je napredoval Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle v čin divizijskega generala. Knez namestnik je imel doslej čin konjeniškega brigadnega generala.

* **Priprave za odkritje spomenika kralju Zedinitelju pri Sv. Juriju ob Ščavnici.** Dne 15. t. m. ob 11. odkrije pri Sv. Juriju ob Ščavnici spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru I. Vabi se vse narodno občinstvo, da obišče prireditev in počasti spomin nepozabnega kralja. Iz Maribora bodo vozili posebni avtobusi. Cena vožnji, tja in nazaj 30 dinarjev.

* **Seja ljubljanskega banovinskega odbora Jugoslovanske nacionalne stranke.** Te dni je bila v Ljubljani seja banovinskega odbora JNS za dravsko banovino. Predsedoval ji je predsednik dr. Janko Rajar in udeležili so se je poleg članov odbora iz vseh srezov tudi slovenski poslanci in senatorji JNS. Na seji so podali poročila senatorja dr. Kramer in Pucelj in narodna poslanca Prekoršek in Pleskovič, nato pa se je razvila obširna razprava. Po skoro štiriurnem trajanju je bila

seja zaključena. Sprejeti so bili na njej predvsem sklepi, ki se nanašajo na organizacijske zadeve.

* **Cirilmetodarji na grobu kralja Zedinitelja.** Dne 1. t. m. zjutraj je prispelo v Zemun s posebnim vlakom iz Ljubljane 530 članov in članic slovenskih podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda. Po kratkem postanku in pozdravu zastopnikov beograjske slovenske kolonije je vlak odpeljal dalje v Mladenovac, odkoder so se slovenski izletniki odpeljali v treh skupinah z avtobusi na Opie nac, kjer so šli v cerkev sv. Jurija in se poklonili na grobu pokojnega kralja Aleksandra Zedinitelja s tiho molitvijo. Prvomestnik Družbe sv. Cirila in Metoda inž. Mačkovšek je položil na grob lep srebrn venec, na katerega posameznih listih so vrezana imena vseh podružnic družbe. Obenem so prižgali na grobu veliko svečo.

* **Posvet jugoslovenskih škofov v Zagrebu.** se je sestal pod predsedstvom zagrebskega nadškofa dr. Stepinca. Na zboru bodo po poročilih zagrebskih listov, razpravljali o raznih važnih vprašanjih, ki se tičejo katoliške cerkve v Jugoslaviji. Razpravljali bodo o splošnem položaju katoliške cerkve zdaj, ko je končno odstavljen z dnevnega reda konkor dat. Nadalje bodo razpravljali o šolskih knjigah, zlasti pa tudi o verskem davku za rimske katolike. Na dnevnem redu bo tudi razprava o raznih katoliških društvih in o njihovem delovanju. Za širšo javnost je posebno važno vprašanje novega davka, ki ga nameravajo uvesti in ki ga bodo morali plačevati vsi pripadniki rim. katoliške vere. V finančnem zakonu za leto 1938.—39. je namreč pooblastilo, po katerem more katoliška cerkev naložiti verpikom poseben cerkveni davek v višini 10 odstotkov neposrednega državnega davka, če svojih izdatkov ne more kriti s sredstvi iz drugih virov. Če hočejo posamezni škofje naložiti, vernikom še višji davek, morajo prosti za dovoljenje finanč. ministra. Davek bodo pobirali davčni uradi skupno z ostalimi davki in bodo nabrane zneske vsake tri mesece oddajali škofom. Poleg tega davka se bodo morale tudi še v bodoče plačevati posebne pristojbine za krste, poroke, pogrebe, katerih višino določa škofijski zbor. Verjetno je, da bodo tudi te pristojbine povišane. Bera, kjer še obstoji, bo ostala tudi še nadalje v veljavi.

* **Otvoritev zračne zveze Zagreba z Italijo in Rumanijo.** Te dni je bila svečano

»Ti tu? Potem pa je konec z menoj!«
»Kdo škakal bo tu, boš videl takoj, na trati!«

»No, ali ni bilo imenitno?« je vprašala Ingrid in vsa zasopla obstala.

Synnöve se je posmejala in rekla, da bi jo bolj veselil valček.

»No, to se lahko naredi,« je odvrnila Ingrid in ji začela kazati, kako je treba prestavljati noge. »Valček je težak, veš!« je rekla.

»Mislim, da pojde, ko ga bom imela v nogah,« je odvrnila Synnöve in Ingrid ji je dejala, da bi poskusili. To sta tudi storili: Ingrid je pela in Synnöve z njo. — v začetku tiho, potem pa čedalje glasneje. Izenada pa je Ingrid obstala, izpustila Synnövo in od presenečenja tlesnila z rokamí.

»Saj znaš!« je vzkliknila.

»Tiho. Nikomur ne povej tega!« jo je prosila Synnöve, potem pa jo je spet prišla okoli pasu in začeli sta iznova.

»Kje si se pa naučila?«

»Tralala!« je pela Synnöve in jo sukala.

Tedaj se je začela Ingrid vneto vrteti in zapela je:

»Zdaj solčni žarki plešejo na skali,
le pleši, ljubica, saj bliža se že noč!
Poglej kako v morjé hiti studenec mali, —
le skači, divji fant, — tam tvoj bo grob nekoč!
Glej brezo, ki jo veter silni vije, —
zavrti se dekle! — poslušaj, kaj ji vse odkrije!
Glej — — —«

»Kakšne čudne pesmi poješ!« je rekla Synnöve in nehala plesati.

»Ne vem, kaj pojem. Res ne vem. Thorbjörn je pel tako.«

»Pesem je Bentova. Tistega Benta, ki je bil zaprt. Poznam jo,« je dejala Synnöve.

»Njegova?« je vprašala Ingrid in se ujezila. Pogledala je v tla in umolknila. Izenada pa je postala pozorna ne nekóga na cesti.

»Poglej, — nekdo pelje z Jelkove rebri.«

Synnöve je pogledala za njeno roko.

»Ali je on?« je vprašala.

»Da, Thorbjörn je.«

Res je bil Thorbjörn in namenjen je bil v mesto. Zelo daleč je bilo tja in ker je imel hudo obložén voz, je vozil prav počasi po prašni cesti. Cesta je bila izpeljana tako, da se je skoraj vsa videla s planine. Ko je zdaj začul s hriba klicanje, je takoj vedel, kdo ga pozdravlja. Stopil je na voz in odgovoril, da je odmevalo od gore do gore. Potem je začul s hriba glas lura. Sedel je in ga poslušal, ko pa je v daljavi izzvenel, je odgovoril. Tako je šlo nekaj časa in Thorbjörnu je čedalje bolj rasla dobra volja. Gledal je proti Osojam in zdelo se mu je, da se še nikoli niso tako svetile v solncu kakor tá dan.

Toda ko je tako gledal kvišku, je pozabil konja, ki je po mili volji hitel po klancu navzdol. Izenada pa ga je vrglo kvišku, kajti konj je s tako močjo odskočil v stran, da se je vozu zlomilo oje. Potem je zdirjal po njivah, kajti med njimi je držala cesta v mesto. Thorbjörn je planil pokoncu, nategnil vajeti in tedaj se je razvnel boj med obema: konj je hotel po strmini navzdol, on pa ga je poskušal zadržati. Toliko ga je ukrotil, da se

* lur je velik lesen rog, ki daje zelo močan glas.

je začel vzpenjati, tedaj pa se je pognal Thorbjörn z voza in preden je mogel konj spet zdirjati, je privezal vajeti k drevesu in žival je morala obstati; nekaj tovarja je padlo z voza, oje je bilo zlomljeno, konj pa je ves drgetal. Thorbjörn je stopil k njemu, ga prijel za uzdo, mu prijazno prigovarjal in ga potem obrnil od klanca. Toda pomiriti se preplašena žival ni mogla. Skakati je moral okoli nje, zelo dolgo, preden sta bila spet na cesti. Med potjo je srečaval tovor, ki ga je bil izgubil. Posode so bile razbite in vsebina pri nekaterih uničena. Dotlej je Thorbjörn mislil samo na nevarnost. Zdaj je začel premišljati o posledicah nesreče in se je ujezil. Uvidel je, da z nadaljevanjem vožnje ne bo nič in čim bolj je to premišljal, tem bolj se je jezil. Ko je privlekel voz spet na cesto, se je konj iznova splašil in se je poskušil z nenadnim skokom v stran iztrgati. Tedaj se Thorbjörn ni mogel več premagati, z lévico je krčevito prijel uzdo, z desnico pa je začel pretepiti konja z debelim koncem biča po stegnih. Žival se je začela peniti in ga je poskusila s sprednjo nogo brcniti, pa ga ni dosegla. To je seveda njegovo jezo še bolj razvnelo. Še huje je začel konja pretepiti. »Naučil te bom, mrha uporna!« je kričal in udarjal. Konj je hrzal od besnosti in bolečin, on pa je le še razbijal: »Da boš vedel, kaj je močna pest!« Žival se je poskušila spet iztrgati. Pena ji je v kosmih padala iz gobca na Thorbjörnovó roko, a fant tega niti opazil ni in ni nehal udarjati. »To bo prvič in zadnjič, mrha grda — na, na, tu imaš! Naučil te bom!«

(Dalje prihodnjič.)

otvorjena neposredna zračna zveza Zagreba z italijanskimi in rumunskimi mesti.

* **Nagrajeni kmetovalci.** V Rimu so imeli na praznik dela 1. t. m. posebno slovesnost tudi za kmetovalce in kolone. Oni, ki so bili pri posebnem natečaju razglašeni za najboljše kmetovalce, so prejeli posebne diplome in nagrade. Iz Julijske krajine so bili teh nagrad deležni Abina Černe-Laharnarjeva iz Tomaja; Miró Gerdović iz Zadra in Pavle Valentič iz Divače. Posebne nagrade so prejeli oni, katerih rod živi na svoji zemlji najmanj že 100 let. Taki nagradi sta prejela poleg drugih Sima Dražičević iz zadrške pokrajine, katerega rod živi že 400 let na istem posestvu, in Ante Marinčič iz Istre, ki je lahko za 100 let nazaj dokazal, da so njegovi predniki obdelovali isto zemljo kakor on sam.

* **Odkritje znatnih ležišč rude, ki vsebuje zlato, srebro in platino.** V Dubočcu v bližini Slavonskega Broda so odkrili kmetje izdatna ležišča rude, ki so jo poslali tehniški fakulteti v Beogradu, kjer so jo preiskali in zdaj podali izjavo, da bi bilo izkoriščanje te rude dobičkonosno. Ruda ima poleg srebra in zlata precej platine, ki je v Evropi redka dragocena kovina.

* **Konjske dirke na Cvenu pri Ljutomeru** bodo v nedeljo 8. t. m. ob pol 15. Ljubitelji konj in konjskega sporta, pridite na Mursko polje. Poslužite se nedeljske znižane vbrzne cene.

* **Krma primanjkuje.** Iz St. Vida pri Stični pišejo: Letos je rast tako zaostala, da še ni prav nič krme, med tem ko je navadno v tem času kmet že lahko kaj nakosil. Marsikje je živina zaradi lakote tako oslabela, da se komaj premika. Nekateri kmetje trgajo raz strehe strešnico in jo dajejo živini. Seveda stara in smrdljiva slama ni primerna krma. Zeljno pričakujejo kmetovalci toplega vremena, da bi vsaj mogli živino pasti.

* **Po 23 letih iz Rusije.** Te dni se je vrnil iz Rusije po 23 letih Debnak Jožef, ki so ga že mnogi smatrali za mrtvega. L. 1915 je bil ujet in je pozneje postal strojnik v mlino nekoga grofa. L. 1921. se je poročil in ostal vsa leta pri svoji družini v vasi Ungorju blizu mesta Rezanja. Hotel se je vrniti z ženo in tremi otroki, pa za ostale ni dobil dovoljenja, zato je prišel sam in bo skušal tudi družino spraviti sem. Na domu je našel še očeta in dve sestri.

* **Cerkev na prodaj.** V Novem Sadu bodo po sklepu prodali armensko cerkev in sicer

zaradi tega, ker je število njenih vernikov že pred leti padlo na enega samega. Armenska cerkev v Novem Sadu je bila zgrajena od Armencev, ki so v prvi polovici 18. stoletja pred Turki pribežali iz Beograda.

* **Pozeba tudi v Julijski krajini.** Huč mrz je aprila vladal tudi v Julijski krajini. Slana je uničila mnogokje breskve, drugo zgodnje sadje in vinograde. Zraven tega pa je bilo do nedavnega v Julijski krajini zelo sušno vreme.

* **Hitlerjevi predniki so baje živeli v Koprivnici.** Pri pregledu starih župnijskih knjig v Koprivnici so naši nekajkrat zapisano rodbinsko ime Hitler. V krstni knjigi je z datumom od 25. maja leta 1826 zapisano ime Adolf Hitler. Rodbinsko ime Hitler spada med redkejša in bi se dalo sklepati, da je kak prednik današnjega voditelja Nemcev živel v Koprivnici in da se je potem vrnil v Avstrijo.

* **Trtnica in drevesnica za Belo Krajino.** Banska uprava je kupila Popovičevo posestvo v Vinomovcu blizu Metlike. Sredi posestva stoji enonadstropna hiša z gosposkiimi posopji v bližini pa je tudi lep vinograd. Bela Krajina dobi s tem stalno trtnico in drevesnico.

* **Nesreča mariborskega škofa.** Na križišču Aleksandrove ceste in Kopitarjeve ulice v Mariboru, se je v nedeljo zjutraj pripetila huda nesreča. Le golemu naključju se je zahvaliti, da ni postala usodna. Mariborski škof dr. Tomažič se je peljal iz Kopitarjeve ulice proti Aleksandrovi cesti. Ko je šofer privozil do križišča Aleksandrove ceste, se je pribeljal iz Košakov proti mestu enovprezni voz. Ko je voznik tik pred seboj opazil osebni avto, je konja tako močno potegnil nazaj, da je konja in oje vzdignil, tako da je oje prišlo na avtomobilsko streho. S tem je voznik preprečil, da ni oje udarilo skozi vozilo, kar bi lahko poškodovalo šoferja ali pa škofa, ki se je peljal k birmi v Jarenino. Škofov šofer je izgubil prisotnost duha ter zavozil preko cestišča Aleksandrove ceste naravnost na stopnišče obmejnega policijskega komisariata, kjer se je avto ustavil. Pri sunku na stopnišče se je pokvaril odbijalec in motor tako, da ni mogel nadaljevati vožnje. Pri sunku si je škof poškodoval nogo, pa je kljub temu z avto-taksijem nadaljeval pot v Jarenino.

* **Francosko letalo je padlo pri Krškem**

Jo, kako neprijeten duh ima to perilo! V njem je še vonj po slabem milu. Imejte vendar usmiljenje s svojim dragocenim perilom in perite ga z vedno jednako dobrim terpeninovim milom Zlatorog, ki odpravi s svojo belo gosto peno vsako umazanijo. Z njim oprano perilo je belo kot sneg, mehko-voljno in prijemo duhteče.

TERPENTINOVNO MILO
Zlatorog

na tla. Prebivalstvo Župečeje vasi je bilo v soboto proti mraku zelo razburjeno, ker je padel na tla velik francoski bombnik, namenjen za Rumunijo. Orožniki v Krškem so bili o nesreči takoj obveščeni in so pohiteli v Župečejo vas. V bombniku je bilo pet potnikov, med temi francoski pilot in francoski kapitan, ki je imel nalogo v Bukarešti izročiti bombnik rumunski vojski. V bombniku so bili še neki vojaški inženjer, brzojavnik in mehanik. Zgodilo pa se ni potnikom nič hudega. Sreča v nesreči je bila, da se ni vžgal bencin, ki se je bil razlil.

* **Nov most bodo gradili.** Banska uprava je razpisala licitacijo za gradbo novega železobetonskega mostu čez Polskavo. Delo se bo

Petru je postajalo neprijetno. Videlo se mu je to.

»Moraš verjeti, če hočeš ali ne,« je začel, »zgodbam o divjem lovu in človeku volku. Nisem praznoveren, gospod, ne, ne! Nisem praznoveren! Toda med ljudmi se pripovedujejo čudne zgodbe o Bramu in njegovih volkovih, Bram da je prodal svojo dušo hudiču, da zna letati po zraku in se izpreminjati v volka. Mnogo ljudi zatrjuje, da so to ali ono videli na lastne oči. Nekoč sem gori ob MacLeodu naletel na cel rod, ki je svečano zaklinjal duhove, ker so vsi baje videli Brama, kako je s svojimi volkovi jadral po nebu sredi črnega nevihtnega oblaka. Ali je potem tako zelo čudno, če lovi zajce z zlatimi ženskimi lasmi?«

»Namesto s črnimi, ki jih je bil izpremenil v solčne žarke,« mu je segel v besedo Filip in šaljivo dopolnil Petrovo pripombo, ki naj bi tudi bila dovtipna.

»Če bi bilo vse ono res...« Peter se je ustavil in težko pozrl, kakor bi se mu bila velika drobtina zalétela v sapnik. Nekaj trenutkov ga je videl Filip krepko boriti se s praznoverstvom, ki je vstajalo v njem. Potem pa je Peter stisnil zobe in vzdignil glavo, »toda vse te zgodbe niso resnične, gospod,« je zaključil svoj stavek. »Zato sem vam pokazal zajčjo zanko. Bram Johnson ni mrtev, temveč živi. In neka ženska je pri njem ali pa...«

»Ali pa?«

Spet sta oba mislila isto, a spet ni nobeden izdal svojih misli z besedami. Previdno je Filip zgledil razpleten, konec zanke, zato je zanko zvil okoli kazalca in jo shranil v usnjato listnico, ki jo je bil potegnil iz no-

JAMES OLIVER CURWOOD

ZLATA ZANKA

2

R O M A N

TRETJE POGLAVJE

Brantov sklep

Včasih potek duševnih dogodkov ni takšen, kakršnega bi terjala zdrava pamet, temveč dozori v nas sklep s tako nenadnostjo in odločnostjo, kakor bi nas bil zadel dobro merjen udarec. Po vzkliku zaradi začudenja je Filip molčal. Spričo nenadnega utihnenja burje se je zaslislalo tiktakanje njegove ure, kakor bi bil kdo tolkel po majhnem bobnu. Nato je počasi vzdignil oči in njegov pogled se je srečal s Petrovim. Drug o drugem sta vedela, kaj mislita. Če bi bili ti lasje črni, rjavji ali pa trde rdečkaste barve rumenkastolasih Eskimov z gornjega toka Mackenzieja, toda bili so rumenkasti kakor bleščeče se zlato.

Se zmerom ni Filip izpregovoril besede. Vzel je nož iz žepa in odrezal voz, ki je bil narejen, da se zanka ni razpletala. Začel je pletenino iz svilenih las razpletati, dokler ni ležal pred njim na mizi šop rumenkastih las. Filip je vedel, da je bil nekje, že videl tako zlate ženske las, čeprav se zdaj ni mogel spomniti, kje in kdaj je to bilo. Občudoval je potrpežljivost, ki je iz teh nežnih nit napravila zanko za zajce. Spet se je njegov pogled ujel s Petrovim. Enako vprašanje je gledalo iz obeh parov oči.

»Bo že tako, da ima Bram pri sebi žensko,« je rekel Peter.

»Bo tako,« je priklimal Filip.

Zvok teh z raskavim glasom izgovorjenih, nepomembnih besed je povedal vso strahoto pretehtavanj obeh mož. Peter je skomignil z ramami, kakor bi bil hotel reči, da ni kriv vsega tega. Zdajci se je zgrozil in hitro pogledal okoli sebe, ko je bil nepričakovano sunek vetra stresel vrata.

»Za hudiča!« je vzkliznil in se zasmejal z belo se bleščečimi zobmi v Filipa. »Kar slabe živce že imam zaradi te reči. Pogostokrat sem kje zunaj taboril. Pomislite: Bram, njegovi volkovi in tale reč! Peter je kimnil proti lesketajočemu se šopu las.

»Ali se spominjate, da bi bili kdaj videli žensko z lasmi takšne barve, Peter?«

»Ne, še nikdar v življenju nisem videl takih las.«

»A vendar ste že videli dosti belih žensk. V Fortu Churehillu, na yorški-faktoriiji, ob Koštujem jezeru in v Fortu Albanyu, kaj ne?«

»Pa tudi drugje gospod. Ob Božjem jezeru in ob Samotnem jezeru in ob Mackenzieju gori. Toda nikjer nisem videl ženskih las, ki bi bili podobni, tem.«

»A Bram ni nikdar zapustil severne dežele. Kolikor vemo, ni v smeri proti jugu prišel dalje kakor do Forta Chippewyana. Človeka mora spreleteti zanka, kaj ne, Peter? Če si zamišljate... Pa vi ne marate tega izgovoriti!«

* **Smrt ponesrečenca.** 70-letnega gluhone-mega starčka Antona Ertla j e pri St. Janžu na Dravskem polju povozil avto. Ertl, ki so ga prepeljali v bolnišnico, je v noči na petek umrl za poškodbami.

* **Psa je hotel vtopiti.** 28 letni Kamenšek Ivan iz Doklec pri Ptujski gori se je razjezil na sosedovega psa, ki je lajal in se zaletaval v njegovo kobilu. Zvabil ga je k sebi, ga zgrabil za vrat in ga hotel vtopiti. Pes pa ga je tako poškodoval na desnici, da je moral v ptujsko bolnišnico.

* **Reveža bi bili skoro pokopali z zakladom vred.** V mariborski bolnišnici so imeli 70 letnega Antona Mohorka, hlapca pri veleposestniku Rotu v Radvanju. Mohorko se je pred nekaj tedni močno prehladil in so ga pred tremi dnevi pripeljali v bolnišnico, ker je bil obolel za pljučnico. Pričakovali so vsak trenutek, da ugasne. Te dni popoldne, ko Mohorko ni mogel govoriti, je z znamenji zahteval od strežnikov, naj mu dajo kos papirja in svinčnik. Na papir je zapisal, naj takoj pošljejo po policijskega stražnika, ker mu mora nekaj povedati. Strežniki so mu res izpolnili željo. Toda ko je stražnik prišel, je Mohorko že umiral in je kmalu potem umrl. Zaradi te skrivnostne zadeve je mariborska policija uvedla preiskavo in ugotovila, da je Mohorko v zadnjem času zelo pogosto menjaval svoje službe, in sicer vedno pod pretvezo, da ima nujne posle na sodišču. Pri posestniku Rotu v Radvanju je stopil v službo šele pred petimi meseci. Ko je Mohorko zbolel, so našli v hlevu zaklenjen kovčeg, katerega je posestnik Rot izročil policiji. Ko so pa pokojni Mohorko v bolnišnici preoblačili, se je zdelo strežnikom sumljivo neko šuštenje v njegovi suknji. Razparali so podlago in iz suknje se je vsul nenavaden zaklad. Našli so 29 000 din v gotovini in hranilno knjižico za 96 000 din. Ker so Mohorko nameravali pokopati v njegovi obleki, bi bili položili tudi ta zaklad v zemljo in je le naključje, da so ga prej našli. Najbrž je Mohorko klical stražnika zato, da mu pove skrivnost o tem denarju. Vsekako je zadeva zelo zagonetna. Policija dalje vodi preiskavo, da se ugotovi, odkod je ta veliki zaklad v suknji siromakega hlapca.

* **Svojega vnuka je ugrabil.** Te dni se je pojavil v Račah pred hišo banovinskega cestarja Matevža Koserja voz, na katerem je sedel posestnik Franc Gril iz Braunsvajga. Pred hišo se je med otroki igral dve in pol leta stari Anton Gril, sin Koserjeve sestre Marije, ki je vdova po nekdanjem sinu posest-

nika Franca Grila. Posestnik Gril je stopil z voza, pograbil svojega vnuka Tončka, ga dvignil na voz in pognal konja. Odpeljal je otroka na svoj dom v Braunsvajg. Ko so prišli orožniki, je ded priznal dejanje ter je dejal, da je svojega vnuka ugrabil zaradi tega, ker nima nobenih otrok ter bi rad vnučka sam vzgajal, da mu pozneje prepusti svoje premoženje.

* **Zrtev tihotapstva.** Kljub strogemu nadzorstvu tihotapstvo na naši severni meji bujno cvete. Tihotapci se ne strašijo ne truda ne žrtve. Te dni je tihotapska strast ob meji zahtevala novo žrtev. 24 letni mali posestnik Stefan Škalič je hotel po skritih potih prekoračiti državno mejo pri Gederovcih v Prekmurju. Čeprav je bila deževna noč in je bilo temno kakor v rogu, ga je opazil službojoči graničar in ga pozval, naj počaka. Škalič se pa za poziv ni zmenil in je zbežal. Vojak je še dvakrat zaklical za njim. Ker se begunec ni ustavil, je vojak začel streljati. Krogla je zadela bežečega tihotapca v hrbet in mu obtičala v srce, da se je mrtev zgrudil. Pri Škaliču so našli nekaj denarja, samokres in brzojavko nekega Zagrebčana, ki ga je pozval na sestanek onstran meje, kjer mu je hotel izročiti večjo količino saharina. Smrt mladega gospodarja je tem žalostnejša, ker se je šele nedavno poročil. Imel je lepo in donosno domačijo in mu ni bilo treba hoditi na tako nevarna pota, ker je že toliko ljudi plačalo svojo lahkomišelnost z življenjem.

* **12.000 din ukradenih.** V Jareninskem dolu pri St. Ilju je bila izvršena velika tatvina. Posestnik Stefan Kac, ki je nedavno prodal svojo hranilno knjižico, glasečo se na 85.000 din, za 65.000 din ter je hranil to gotovino doma, je te dni prestrašen opazil, da je okraden. Zmanjkalo mu je 12 tisočakov. Orožniki so nekega osumljenca že prijeli.

* **Ponesrečen vlom v Šmarju pri Jelšah.** V noči na četrtek je bil izvršen vlom v poslovne prostore Kmečke hranilnice v Šmarju pri Jelšah tik poslopja sreskega načelstva. V prostorih sta večja in manjša blagajna. Vlomilci so se spravili na veliko, ki so jo navrtali s »svinjsko nogo«. Odprli so zunanja vrata, niso pa znali sprožiti mehanizma, ki odpira notranja vrata blagajne. Zato blagajne niso mogli odpreti. Oblastva so uvedla preiskavo.

* **Zenska obsojena zaradi uboja.** Pred senatom okrožnega sodišča v Celju sta se za-

govarjala zaradi uboja 41-letna posestnica Terezija Kucijeva in njena sestra 28letna delavka Elizabeta Rančanova, obe s Starih Slemen pri Konjicah. Obe sta omoženi. Obtoženi sta bili, da sta v prepiru in pretepu smrtno poškodovali 23 letno Marijo Pančičevo, ki je kmalu nato umrla. Kucijeva je pred sodniki zanikala krivdo, Rančanova pa je priznala, da je udarila Pančičevo z motiko po glavi v trenutku, ko je Pančičeva pretepała njeno sestro. Po zaslišanju prič se je tudi sodišče postavilo na stališče, da pride kot storilka v poštev Rančanova, ki je bila zatorej obsojena na tri leta robije, izgubo častnih pravic in plačilo bolniških stroškov v znesku 120 dinarjev, javni bolnišnici v Celju. Terezija Kucijeva pa je bila oproščena.

* **Ne imejte denarja doma.** Na velikonočno nedeljo popoldne je bilo Babičevim v Zgornjih Ivanjih ukradeno iz omare 3500 dinarjev v času, ko so bili pri večernicah v oddaljeni Negovi. Vestna orožniška preiskava pa je kmalu izsledila krivca, in sicer v osebah Fekonje Ludvika in Frasá Franca s Plitvičkoga vrha pri Gornji Radgoni. Oba sta sprva tatvino tajila, vendar pa sta pri zaslišanju prišla v taka protislovja, da jima ni preostalo drugo kakor priznati dejanje. Trdila pa sta, da sta vzela le 2600, ne pa 3500 din. Pri Fekonji je bilo ob aretaciji najdenih 2510 din.

* **Tujo hišo sta zasedla.** 25 letni brezposelni ključavničarski pomočnik Ludvik Mato in 27-letni brezposelni rudar Franc Prek sta se vtihotapila 8. marca v hišo posestnika Antona Kosija v Zgoranjem Javorju, kjer sta se tri dni prav dobro imela. Poslužila sta se lastnikovega tobaka, pijače in raznih jestvin, dokler se ni pojavil hišni lastnik in je sledil konec veseljačenja. Mali kazenski senat je obsodil Mata na eno leto in šest mesecev robije. Preka pa na šest mesecev strogega zapora.

* **Drzen vlom skozi okno.** Posestnik Jože Verbič v vasi Mengusu je bil z domačimi v sosedni vasi po opravkih. Pred odhodom so bili hišo dobro zaklenili. V odsotnosti domačih pa je vdrl v hišo skozi okno neznanec in odnesel 3000 dinarjev, dve moški uri, nekaj obleke in drugih predmetov. V Mengusu so bili pozvani orožniki iz St. Vida pri Stični ter kmalu našli sledove za nepridipravom, ki so ga aretirali.

no za mlado dekle, če vsi ljudje vedo, da je zaročeno z jetičnikom.

Filip se je glasno zasmel. Jetičnik! Napel je mišice svojih rok in globoko zajel ledeni zrak v pljuča. Jetike ga je ubranila severna dežela. Severna dežela s svojimi čudovitimi gozdovi, širokim nebom, mogočnimi veletoki in jezeri in snegom in ledom. Na severu se razrese mož, ki je bil prej mož le na videz. Ljubil je to deželo. Ker jo je ljubil, je stopil pred dvema letoma v službo pri policijski četi. Pozneje, bog ve kdaj, pojde v mesto. Zelo ga bo razveselilo, ko bo lahko pokazal otroškooi Minjoni Davenportovi svoje jekleno zdravje.

Njegove misli so preskočile na Brama Johnsona, skrivnostnega moža, ki ga je zasledoval. V dveh letih službe pri severnozpadni policiji je Filip slišal nešteto zgodbic iz življenjske zgodovine Brama in njegovih prednikov. Nikdar ni Filip na zunaj pokazal, kako zelo ga je zanimala usoda Johnsonov. Včasih je poizkusil drugim dopovedati svoje mišljenje o Bramovem bistvu. Toda nihče ni hotel razumeti njegovega mnenja. Pri Indijancih in mešancih v krajih, kjer je živel Filip, je veljal Bram za največjo osebnost, poznavačjo vse vražje čarovanje. Policija ga je lovila kot najnevarnejšega morilca vse severne dežele. Srečnemu policistu, ki bi bil dobil Brama v pest mrtvega ali živega, bi bilo napredovanje toliko kakor zagotovljeno. Preden se niso uradno oprile domneve, da je Bram mrtev, sta srce marsikaterega pogumnega policista vznemirjala častihlepnost in up.

Vendar pa ni bilo upanje na napredovanje v službi tisto, kar je mikalo Filipa. Koval je

drugačne načrte za bodočnost. Policijsko službo bo kmalu obesil na klin. Ni bil človek, ki bi hladno lovil ljudi. In od trenutka, ko je bil začutil svileni šop zlatih las med prsti, ga je obvladoval nov, čudno dražljiv občutek, ki se je danes podnevi še mogočneje razbohotil v njem. Filip je vedel, da je bila njegova dolžnost, ujeti Brama in ga priversti v glavni stan. Vedel je tudi, da bo to svojo dolžnost opravil, če... seveda le tedaj, če se izkaže, da njegova razlaga o zlati zajčji zanki le ni bila prava.

Ali si vse to prav razlaga? Spet ga je začelo mučiti to grozno vprašanje. Izkušal je sam sebi dopovedati, da si je bil Bram lahko nabavil lase, iz katerih je spletel zajčjo zanko na najrazličnejše načine, da je izbira nenavadne tvarine za bitje kakor je Bram zanesljivo v zvezi s praznoverstvom. Gotovo pripisuje Bram takim lasem posebno čarovno moč. Naposled pa je tudi mogoče, da si je Bram prilastil ta zlati talisman že pred leti.

To vse je lahko mogoče. Toda kljub vsemu prizadevanju Filip ni mogel resno verjeti, da je postal Bram lastnik zlatih las na miroljuben način. In opoldne, ko si je bil napravil majhen ogenj, da bi si bil skuhal čaj in zagrel mlince, je vzletel iz listnice zlate lase in jih pregledal še temeljiteje kakor sinoči. Lasje so bili tako voljni in blesteči se in živi, kakor bi bili šele včeraj odrezani z ženske glave. Filip je občudoval njih dolžino in nežnost. Vsi v zanko spleteni lasje so bili enako dolgi in so se enako svileni svetlikali.

Ko je bil jedel, se je spet odpravil na pot. Trije viharni dnevi so bili čisto zabrisali sled za Bramom. Vendar je bil Filip prepričan, da je držala Bramova pot vzdolž gozdne

meje. Ta arktična puščavna ravan, ki se razteza brez drevja in neobljudena petsto milj na široko od vzhoda do zapada in ki seza od šestdesete širinske stopinje do Arktičnega morja, ta divja arktična puščava je pač pravo Bramovo kraljestvo. Neizmerno snežno morje, v katerem je našel zaklonišče pred postavitvami in v katerem se je mogel tako varno skrivati, kakor so se mogli včasih morskoparji skrivati na krajih Tihega morja, kjer ni plula nobena druga ladja. Filip se ni mogel ubraniti brezupnega vzdihla, ko se je zamislil v svet, v katerem je živel Bram. Ta puščava je strašnejši pekel kakor arktična obala. Tam imaš za družbo vsaj Eskime.

Pri tem premišljanju se je Filip jasno zavedel tudi težko svojega podjetja. Potreboval je lepo vreme. Njegova edina možnost uspeha je bila v tem, da najde kakšno staro sled Brama in njegove volčje trope. Stara sled bi ga povedla k novi. Toda minejo lahko tedni, preden najde kakšno sled, zakaj Bram je morda že krenil od gozda v notranjost puščave. Držal pa se je vendar domneve, da se mora v tem primeru prej ali slej spet vrniti v gozd, v katerem je več divjadi kakor v prazni puščavi. Sledječ bolj nejasnemu nagonu kakor temu premišljanju je potoval Filip vzdolž gozda dalje proti zapadu.

Burja se je v zadnji noči umirila. Teden jasnega vremena je sledil. Vladal je oster mraz, a snežilo ni. V tem tednu je prehodil Filip stodvajset milj.

Bila je osma noč. Filip je sedel ob ognju svojega taborišča tik goste skupine prtljavih jelk. Tedaj je doživel dogodek, ki ga je bil v svoji veri v usodo že v naprej slutil.

(Dalje prihodnjič.)

Dva sleparja na deželi. Po deželi se klata dva nevarna sleparja, ki se najraje zgrata pri boljših posestnikih, v gostilnah in po župniščih, kjer se izdajata za zaštopnika velike trdnice s tkaninskimi blagom. Sleparja govorita češki ter ponujata v nakup blago, o katerem trdita, da je najboljšo kakovost. Oni dan sta se sleparja zglasila tudi pri župniku g. Bambiču na Polju pri Višnji gori. Župnik se ju je sprva otepal, a možaka sta silila vanj. Bi a sta tako drzna, da sta ga naprosila za 5000 din posojila, češ da sta v trenutni zadregi in da mu za jamstvo prepustita zalogo blaga, ki ga imata na postaji. Župnik jima je posojilo v znesku 500 din odklonil, plačal jima pa je 2000 din za 12 m angleškega blaga, za katero je drugi dan izvedel, da je vredno kvečjemu 1000 din in da je bilo izdelano nekje na Hrvaškem, najbrž v Varaždinu.

Popotnikova torba

Kaj je novega v Bohinjskem kotu

Stara Fužina, maja.

Pred dnevi zjutraj je nenadno začel goreti čebelnjak Martina Urbanca iz Stare Fužine. Ker je čebelnjak stal v neposredni bližini hiš, je bilo v nevarnosti več sosedov. Domači gasilski četni, ki je bila z motoriko takoj na licu mesta, se je zahvaliti, da je bil požar omejen. Urbanca, ki je znan kot vzoren čebelar, trpi nad 20.000 din škode. Kako je nastal ogenj, ni znano.

Zadnje nedeljo aprila je tragično preminil bivši poslovodja širarske zadruga v Stari Fužini g. Jože Sodja. Skózi 10 let je vodil širarno in jo z marljivim delom uredil, da je med najlepšimi. V zahvalo pa je bil zavoljo grdega obrekovanja pred enim mesecem prisiljen službo pustiti in se je peškal zaposlitev pri Kranjski inženjerski družbi na Jesenicah kot navadnega delavca. Bil je priljubljen in spoštovan, kar je pričal njegov pogreb. Tujsko-prometno društvo Sv. Janez in Bohinjska podružnica Slovenskega planinskega društva sta mu v slovo poklonila krasna venca, saj je bil njun zvest in delaven član in odbornik. Bog mu bodi milosten sodnik, njegovim svojcem pa izrekano iskreno sožalje.

Pred leti so se prebivalci vasi Stare Fužine, okolice Sv. Janeza in Ukancu z 98 odstotki podpisov izrekli za odcepitev delno od občine Bohinjske Srednje vasi, delno pa od Bohinjske Bistrice in za samostojno občino. Nova občina bi sestavljala zaokroženo celoto z zadostno davčno močjo in bi bila potrebna iz gospodarskih in iz tujsko-prometnih ozirnov, kajti ti kraji so, čeprav najplodonosnejši, zelo zapostavljeni, kar lahko opazi vsak tujec. Razen tega pa so kot središče tujskega prometa preveč oddaljeni od sedežev sedanjih občin. Zal bo zasluga neklih tukajšnjih veljakov, nismo dobili svoje občine.

V začetku aprila smo izgubili občinskega tajnika, zaradi katerega so se od oktobrskih volitev že na 15 sejah občinskega odbora vršile razprave, na kakšen način bi se ga znebili. Eden, odnosno dva uslužbenca pa sta morala iti že pred pragom zime. Vsi smo bili z njihovim delom zadovoljni, posebno kmetje dolžniki smo jim dolžni hvalo za njih nepripravnost in pomoč v vsakem trenutku bodisi z nasveti bodisi z delom. Vnebovpijoči greh je nedolžnemu steriti krivico. Če pa so uslužbenec storili kaj krivega, naj se jim to dokaže. Poleg vsega tega pa smo ostali zdaj še brez tajnika, ker novepostavljeni je po komaj enomesečnem službovanju moral v bolnišnico. Ali je pri vstopu v službo predložil zdravniško izpovednico, kakor to zahteva uredba? Pa razpisati bi se tudi moralo izpraznjeno mesto, kakor zahtevajo predpisi. Nadomestna tajniška moč pa naj bi se rajši bavila s svojim poklicem, ker je še dosti brezposelnih in potrebnih zaslužka. Če pa dela zastoji, potem je seveda drugače.

Velikonedeljsko pismo

Velika Nedelja, maja.
«Domovina» je dne 17. marca pod naslovom «Velikonedeljsko pismo» med drugim objavila tudi obdavebo velikonedeljske občine. Kdor je količkaj pazljivo prečital to pismo, je spoznal, da je pri 105 odstotni dokladi. Občinska doklada znaša 70 odstotkov, vzdrževanje šol. Prispevek za šolo je prej v celoti plačevala občina, med tem ko zdaj večji del plačuje banovina iz tako zvane šolske doklade. Uganka je zdaj, kakšna je razlika, če si do nedavnega plačeval celotni šolski prispevek neposredno pri občinski dokladi, med tem ko moraš zdaj dobršen del šolskega prispevka plačati pri banovinski šolski dokladi. Občinska doklada znaša 70 odstotkov, banovinska šolska doklada pa je bila preračunana na 35 odstotkov. Po vseh pravilih računanja dobiš 105, če sešteješ 70 in 35. To je gola resnica, ne pa kako čevkanje ali gorostasna laž, kakor to piše «Slovenski gospodar» v svoji zadnji številki. V bodoče pripravimo dopisniklu «Slovenskega gospodarja», da si naroči «Domovino», ki stane letno le 36 din, in ob zgodnih pomladnih jutrih pazljiveje prebira novice, ne da bi preskakoval cele vrstice in potem očital laž, kjer je ni.

Mnogo se govori o popravilu državne ceste in o znižanju mihovskega klanca. Dela se bodo baje v kratkem začela tako, da bo naše ljudstvo imelo primerno zaposlitev. Zaradi odhoda velikega števila sezonskih delavcev v Nemčijo in Banat, kakor tudi zaradi tekočih del pri kmetih, se bo za čisto komaj dobilo dovolj delavcev.

Pri zadnji prekomasaciji, ki se je izvršila že lani septembra, je naša občina pridobila 503 prebivalce, tako da šteje prebivalstvo občine zdaj 3494. Zavoljo bistvene izpremembe občine se nadejamo vsak čas volitev. Namesto dozdajšnjih 18 odbornikov bomo imeli 24, kakor to predpisuje člen 25. zakona o občinah.

Najdebelejši hrast v Sloveniji

Ščavnica pri Gornji Radgoni, maja.
Slovenec in «Slovenski gospodar» sta pred kratkim poročala, da so podrli najdebelejši hrast na slovenskem ozemlju. O izredno debelem hrastu so poročali tudi iz Prekmurja. Stoji blizu postaje Stanjevec in ga štirje moški komaj objamejo. Mi Ščavničarji v Slovenskih goricah pa mislimo, da debelejšega hrasta v vsej Sloveniji ni, kakor je tisti, ki ga je prodala posestnica Apolonia Nidlova. Kupil ga je neki trgovec iz Nemčije, in sicer za celih 7500 dinarjev, kar je v današnjih časih že majhna dota.

Premer tega orjaškega drevesa znaša 2 m 85 cm, torej skoraj 3 m, in ga sedem moških je s težavo objame. Vsakdo, ki gre mimo njegovega obstane in občuduje starega pradedca, ki je bil pred kratkim obsojen na smrt. Ko bo ta večstoletnik zagrmel s svojo težo na zemljo, se bo čutilo kakor potresni sunek.

Pobesnel pijanec je zabodel svakinjo

Mojstrana, maja.
V hiši posestnice Terezije Kosmačeve v Mojstrani so stanovali skupaj že priletni državar Andrej Rekar, njegova žena Lenka in njena sestra Terezija Kosmačeva s sinom in njegovo ženo. V hiši ni bilo soglasja, ker je bil Rekar hudo nagnjen k pijači in je v pijačihosti zmerom razsajal. V nedeljo je šel v neko gostilno in tam popil pol litra žganja, pol litra ga je pa vzel še s seboj domov in ga skril v posteljo. To žganje je hotel drugo jutro skrivaj popiti, a žena Lenka mu je hotela to preprečiti. Ko je pa stopila v sobo, je podivjan mož planil nad njo, da je morala zbežati pred njim po stopnicah iz prvega nadstropja. Tedaj ji je prišla v svojo nesrečo naproti njena sestra Terezija Kosmačeva. V dvajseti jezi je pijanec potegnil nož in jo zabodel naravnost v srce.

Smrtno ranjena se je Kosmačeva zgrudila. Demači so jo naglo poneli na posteljo in poklicali vojaškega zdravnika, ki je bil po naključju v bližnjem hotelu, na pomoč. Zdravnik pa ni mogel več pomagati, ker je bila Kosmačeva že izkravajala.

Orožniki so Rekarja vkleknili in odvedli v zapor. Mož zaradi neprestanega popivanja ni povsem pri zdravi pameti in če mu vino stopi v glavo, se ne loči dosti od živali. Rajnka Kosmačeva je štela okoli 60 let in zapuščala dva sinova.

Nesetni zločini, ki jim je vzrok alkohol, kličejo, da je treba nekaj ukreniti proti alkoholni kugi, v kateri se Slovenci že kar vtapljamo ter zapravljamo zdravje in pščenost.

Naši na tujem

Poseben vlak za westfalske izletnike v domovino. Posebni vlak v domovino se bo odpeljal letos 4. avgusta opoldne iz Essena, a 24. avgusta iz Ljubljane nazaj. Drugi posebni vlak bo vozil 3. septembra iz Essena in se bo 25. septembra odpeljal iz Ljubljane. Udeležencem prvega vlaka bo dana priložnost, da se vrnejo z drugim vlakom. Na ta način bodo lahko preživel do sedem tednov počitnice v domovini. Cena bo objavljena do 15. t. m. Znašala bo manj kakor 50 mark. Vsa potrebna pojasnila in navodila bodo pravočasno dala jugoslovenska narodna in katoliška društva v Poruhrju svojim članom z okrožnico in v domačih časopisih, ki jih rojaki prejemajo iz domovine.

Iz Bottropa (Nemčija) nam pišejo: Jugoslovensko narodno društvo bo praznovalo v nedeljo 8. t. m. 15letnico ustanovitve. Na proslavo so najprisrčnejše vabljeni vsi rojaki, zlasti oni od sosednjih društev. Veselica bo v vseh prostorih Kaiserlove gostilne v Bottrop-Boyu poleg katoliške cerkve. Začetek veselice ob 5. Ob 4. popoldne pa bo v župni cerkvi v Bottrop-Boyu slovesna slovenska služba božja, ob kateri priliki bo blagoslovljena zastava Jugoslovenske narodne centralne zveze na Nemškem, ki je bila razvita lani 15. avgusta v Marju in kateri je blagovohla kumovati Nj. Vel. naša kraljica Marija. Na veseló svidenje v nedeljo 8. t. m. v Bottrop-Boyu.

Iz Prekmurja

Okrožno sodišče v Murški Soboti. Že lani je ministrski svet sklenil, da se ustanovi v Murški Soboti okrožno sodišče. Te dni je prišel odlok pravosodnega ministrstva, s katerim so odobrili prostori, kjer bo okrožno sodišče. Novo sodišče začne poslovati 1. junija in z njim bo Murska Sobota mnogo pridobila. V začetku bo novo sodišče obravnavalo same kazenske zadeve, civilne zadeve pa bo obravnavalo še po sodnih počincah. V območje okrožnega sodišča v Murški Soboti bodo spadala sreska sodišča v Murški Soboti, Lendavi, Ljutomeru in Gornji Radgoni.

Ženski vestnik

Za kuhinjo

Zeliščna juha. Malo kislice, zlate trte, rmana in špinače (vsega skupaj 10 dek) operi in drobno sesekljaj. V kozji razbeldi tri deke mase ali masti. Stresi na mast žlico drobno sesekljane čebule in zelišča ter pokrito duši 10 minut. Nato potresi tri deke moka in mešaj; da se tudi moka malo poduši in popraži. Osoli in zalij z vodo ali juho in naj vre četr ure. Nato odstavi in zamešaj v juho eno jajce in dve žlici mleka (jajce in mleko prej dobro raztepi v skodelici). Zraven daš narezano opečeno zemljo.

Dušenno meso v omaki. Kos govejega mesa od stegna prevleci s slanino in osoli. V kozo deni žlico masti in ko je mast vroča, deni na mast eno zrezano čebulo in hkratu tudi meso in ga duši pokrito pol ure, potem obrni meso in ga duši še pol ure. Potem posuj po mesu žlico moke in polij še sok po moki in duši dalje, da moka zarumeni. Ko je moka rumena, prilij malo juhe ali vode, dodaj še skorjo črnega kruha, en lavorjev list, dva nagejnova klinčka in duši meso še dalje, da postane mehko. Ko je meso mehko, je gotovo. Nato deni meso na topel krožnik in ga razreži, sok pa pretlači skozi sito in ga polij po mesu. Zraven daš kruhove cmoke, dušen riž in slično.

Makaroni z gnatjo in sira. Skuhaj pol kile makaronov v slani vodi. Ko so kuhani, jih odcedi na cedilu in polij z mrzlo vodo, ki jo tudi odcedi. Med tem pa drobno sesekljaj četrto kile kuhane gnjati, zraven naribaj še osminko bohinjkega sira. Namaži kozo dobro z mastjo, nato deni v kozo eno plast makaronov, nanjo potresi malo gnjati in sira, pa spet naloži makaronov in gnjati in sira, tako da bodo vrhnja plast makaroni. Na vrh deni nekaj koščkov sirovega masla, posuj eno pest drobtin in še malo naribanega sira, pa peci tri četrti ure v pečici. Pečeno zvrni na topel krožnik in daj s solato na mizo.

Praktični nasveti

Madež od saj spraviš iz platnene obleke ali perila, ako ga nadrgneš s krušno sredico in nato opereš še z bencinom. Lahko ga pa tudi nadrgneš s kredno in izpereš z vinskim cvetom. Seveda moraš nazadnje oprati še z vodo.

Da roke niso več raskave. Vsaka gospodinja naj po storjenem delu očisti roke z limonovim sokom in jih namaže z glicerinom, vazelinom ali pa navadnim oljem. Ko si roke umivaš, naj bo voda topla, v njej pa bodi malo bóraksa. Če utegneš, je dobro, da si zvečer, preden greš spat, razpokane roke okoplješ v zavretem mleku s kamelicami in jih nato močno namažeš s primernim mazilom in oblečeš ihaste rokavice. Dalje je dobro, če držiš roke v vroči vodi, kjer je bóraks. Ko si roke obrišeš, jih obdrži v limonovim sokom (iz polovice) in sicer od konca prstov navzdol do zapestja. Nato si jih dobro namaži. Rokavice, če jih imaš ponoči na rokah, morajo biti zelo ohlapne.

Okvirje slik in ogledal najlepše očistimo, ako damo v mlačno malo amoniakove esence in potem s krpo, ki pa ne sme biti kosmata, odrgnemo umazan okvir. Na koncu pa še z mehko cunjno zdrgnemo okvir, da se nam spet lepo sveži.

Mastne madeže odstraniš iz parketa, če dotično mesto zdrgneš s terpentinom. Ko se posuši, namaži z loščilom in skrtlač.

Če se je od usnjatih naramnic zamazala srajca ali dobila madeže, kar se rado naredi od potenja, odpraviš take madeže z raztopino vinskega kamna. Nato moraš izprati madeže še s prekuhano vodo.

Od olja umazane steklenice in posodo umiješ z namiljeno krpo in mlačno vodo. V steklenice, v katere ne moreš s krpo, pa nareži malo mila in nališ mlačne vode ter pusti tako namočeno, da se milo stopi. Nato prideni še malo drobnega peska in dobro stresaj steklenico. Milo in pesek vzameta vso maščobo in steklenica je čista. Potem splahni še s čisto mlačno vodo.

Madeže od rje spraviš iz perila na ta način, da zmoliš čisto krpo in jo položiš na mizo, na krpo pa položiš rjasti madež. Na madež nakapaj limonovega soka, ga pokrij z drugo čisto, mokro krpo in polikaj, s precej vročim likalom. Čelo zastarele madeže spraviš na ta način (z večkratnim ponavljanjem, če je treba) iz perila.

Milo naj bo suho, preden ga uporabljaš pri pranju, ker ga tako več prihraniš. Milo, kupljeno v trgovini, je navadno še sveže, zato ga imej malo več v zalogi, da se doma dobro posuši. Svežega mehkega mila se vedno več porabi pri pranju kakor pa suhega. Najbolje je imeti milo spravljeno kje nad ognjiščem, a vendar ne na prevročem, sicer se stopi.

Dve razsodbi pred obrtnim sodiščem

Po paragrafu 10. zakona o zaščiti delavcev morajo lastniki podjetij plačevati delojemalcem za čezurno delo najmanj 50 odstotkov povška na navadno mezdno. Tej pravici se delavec niti odpovedati ne more. Polde, ki je bil izučen mizarški pomočnik, je bil več let zaposlen kot skladiščnik v podjetju za izdelovanje kisa in brezalkoholnih pijač. Za 8 ur dnevnega dela, je bila dogovorjena plača 150 dinarjev na teden; po preteku enega meseca se mu je plača zvišala za 30 dinarjev na teden. Če je Polde zvečer delal kakšno uro več, je dobil za vsako naduro pet dinarjev več plače. Vse nadure so se vsako soboto obračunavale ter je Polde prejemal ob teh dnevih redno plačo kakor tudi doplačilo za večerne nadure.

Ko pa je Polde izstopil, je tožil podjetnika za 2150 dinarjev in je v tožbi trdil, da je ves čas zaposlenja pričeval delo vsako jutro pol ure pred dogovorjenim časom. Tako je naračunal 430 ur. Ker mu je podjetnik za večerne ure plačeval po pet dinarjev, zahteva Polde tudi za jutrne ure prav toliko, kar zneso skupaj 2150 dinarjev. Polde je tožbo izgubil. Pri razpravi se je namreč izkazalo, da je bilo 150 dinarjev na teden dogovorjeno za osem ur dela v skladišču. Po preteku prvega meseca pa sta se stranki tako dogovorili, da bo Polde prihajal vsako jutro pol ure poprej na delo, da bo pisarno pometal, za kar dobi posebno odškodnino po 30 dinarjev na teden. Ker ima teden po šest delovnih dni, je Polde dobil za pol ure dela na dan po pet dinarjev, s čimer je bilo njegovo nadurno delo dovoljno plačano.

Slavko je bil sprejet za navadnega pomožnega delavca v stavbnem podjetju. Po preteku 11 dni ga je stavbenik odpustil, ne da bi mu bil poprej odpovedal službo za 14 dni in ne da bi bil imel kakšen zakonit razlog za takojšen odpust. Slavko je tožil stavbenika za plačilo odškodnine za 14dnevno odpovedno dobo. Stavbenik je pri obravnavi zatrjeval, da je Slavka sprejel samo na poskušnjo in ga je smel v prvem mesecu odpustiti brez odpovedi. Neposredne priče, ki bi bila pri razgovoru navzoča, ni bilo. Toženčev brat je povedal samo toliko, da je pri tožencu praksa, da se delavci sprejemajo samo na poskušnjo. Med tem ko je stavbenik trdil, da je vzel Slavka samo na poskušnjo, ne da bi bil navedel kakšne podrobnosti, je tožnik natančno opisoval, kako je toženec rekel: »Vas sprejemem, če ste priden delavec. Kar pridi-te, imam rad dobre delavce.« Ker ni povedal, da bi stavbeniki navadno nekvalificirane delavce sprejemali samo na poskušnjo, je sodišče verjelo tožniku in mu priznalo odškodnino za odpovedno dobo. Iz besed, katere je stavbenik rabil, se pač ne da posneti, da je sprejel Slavka samo na poskušnjo. Iz tega sledi, da je za vsak dogovor zelo umestno, da se tudi zapiše, ali pa se pokliče vsaj ena priča. Mnogo takih pravnih potem odpadlo.

Kako lahko nastane konec sveta

Čprav se gibljejo zemlja in mnoge zvezde po urejenih poteh, vendar se dogajajo v vesoljstvu mnoge nesreče. Neki angleški profesor je izračunal, da švigne kakšen dan tudi do 800 milijonov meteorjev skozi zemsko ozračje, kjer se nekateri zaradi trenja z zemskim ozračjem razpršijo, ako pa so večji, švignejo skozi ozračje iz območja naše zemlje. Mnogi seveda tudi padejo na zemljo nezdrbljeni.

Meteorji prihajajo iz prostora med Marsom in Jupitrom ali pa iz območja kakšnega drugega solnca. Gotovo pa je, da je med območjem našega solnca in območjem nam najbližjega drugega solnca nekaka praznina, kar se tiče privlačevanja. V tej praznini kroži mnogo zvezd, ki se ustavijo zdaj v našem območju, zdaj v območju onega drugega solnca. Pri nas se pojavijo kot repatice, prelete naše solčno območje in napravijo s svojim repom mnogo strahu. Toda te repatice so vse preje kakor nevarne. Čeprav bi lahko ovile, svije repe nekoliko tisočkrat okrog ravnika naše zemlje, ne bi mogle uničiti naše zemlje, ker sestojijo iz silno redkega prahu.

Zvezdoslovci pravijo, da bi bil lahko konec sveta na tale način: Naše solnce in vse njegovo območje potujeta po vesoljstvu in lahko se zgodi, da bi solnce nekega dne zadelo v zvezdo, ki se ne sveti in ki je zaradi tega ne vidimo. V takem primeru bi lahko prišli mi v neljubo bližino solnca, ki bi se sproščilo vseh notranjih napetosti in se na mah razširilo. Ognjeno morje bi preplavilo vso zemsko oblo in uničilo vsa živa bitja na zemlji. Nekateri pravijo, da bi nastale pri takem

srečanju nove zvezde z novimi zakoni in hodile svoja pota.

Da pride v naše območje lahko tudi drugo nebesno telo, nam priča neka zvezda, ki zbujata med strokovnjaki mnogo pozornosti in ki se bliža našemu solncu z veliko hitrostjo 110 km na sekundo. Ta veličanska zvezda pa je oddaljena od naše zemlje še celih šest svetlobnih let, kar pomeni, da potrebuje svetloba od te zvezde do nas skoro šest let, čeprav premeri svetlobni žarek na sekundo 300.000 km. Skrivnostna zvezda, ki se nam približuje, je torej od nas oddaljena še 56 milijonov kilometrov. Da prihaja iz drugega svetovja, nam priča njena velika hitrost. Čeprav je preletela v zadnjih šestih letih 21 milijard kilometrov, se je vendar komaj v dnevno približala solncu. Pretaklo bo še celih 16.000 let, preden nam postane nevarna.

Skrivnostna zvezda pa lahko zaide tudi v kakšno drugo privlačnostno območje in izpremeji zaradi privlačnosti drugih nebesnih teles zdajšnjo svojo smer. Šele tedaj, če bi se nam približala do razdalje 15 milijard kilometrov, bi zaradi svoje velikosti, hitrosti in temu primernih privlačnih sil začela motiti naše zemsko ravnovesje, ki bi vplivalo na vsa bitja na naši zemlji. Ker bi se spreminila naša lega in bi se približali ali oddaljili od solnca, bi se izpremenila tudi dolžina dneva. Prav tako bi bila izpremenjena seveda tudi toplota zemlje. Posledice tega nerada v vesoljstvu bi čutili najmanj pet let pred nesrečo samo. Morebiti pa tudi ne bo tako hudo in bo ta strašna zvezda samo švignila mimo nas in kmalu zapustila območje našega solnca.

Najdražja kovina pred 200 leti brez cene

Menda še ni vsem znano, da je najdražja kovina na svetu platina. To dragoceno kovino uporabljajo največ zlatarji in kemiki. To pa je tudi glavni vzrok, da je navadnim ljudem tako malo znana. Platina je razmerno

zelo mlada kovina, kar je tudi med vzroki, da se tako malo govori o njej. Njena zgodovina je precej zanimiva.

Zlato so poznali ljudje že več tisoč let pred Kristusom. Tudi srebro je bilo znano že v oradavnini. Platino pa so našli šele leta 1735.

Prvič so jo odkrili iskalci zlata v južnoameriški Kolumbiji, a ji niso pripisovali nobene vrednosti. Šele možnost topljenja platine z zlatom, ne da bi se lastnosti zlata bistveno izpremenile, je dala platini spet večji pomen. Prvi kolumbijski zlatarji so obogateli prav zaradi mešanja zlata s platino. Ko so prišli tej reči na sled, je španska vlada kratkoma prepovedala vsako nadaljnje pridobivanje platine, sleparje pa je kruto kaznovala.

Več let zatem je ostala platina pozabljena. Pa so razni kemiki začeli odkrivati njene odlične lastnosti in zahtevati, da se spet prosto pridobiva, ker se iz nje da izdelovati iz-

vrstna kuhinjska posoda. Seveda se je začela ta dragocena kovina kmalu uporabljati v druge svrhe kakor za kuhinjsko posodo.

Ko so odkrili velika ležišča platine v Sibiriji, se je sloves platine še bolj uveljavil. V sto letih se je dragocena kovina razširila po vsem svetu in njene izredne kakovosti so dobile pravo priznanje in spoštovanje, kakršno uživajo še danes. To spoštovanje se kaže posebno v strahotnem naraščanju njene cene. Še pred 60 leti so plačevali platino slabše kakor danes svinec. L. 1914 je bil kilogram platine vreden že kakih 20.000 dinarjev, danes pa stane 50.000 do 60.000 dinarjev.

Strahovi mečejo po zraku razne predmete

Oblastva v Rennesu na Francoskem raziskujejo skrivnostno zadevo, katere prizorišče je neka trgovina s čevlji v vasi Motfortu. Lastnica te trgovine Pielova, ki ima tudi majhno krojačnico, obe njeni prodajalki in mnoge druge osebe zagotavljajo, da je hiša začarana. Čudni dogodki so se začeli dne 10. marca, ko so pokopavali staro mater gospe Pielove. Prodajalki sta bili tedaj sami v hiši, ko so se vrata v trgovino in kuhinjo nenadoma odprla in se je hkratu zaslilo neko trkanje. V istem trenutku se je tudi neka postelja zavrtela. Vse popoldne je bilo nemogoče vrata zapreti.

Naslednje popoldne je Ana Carissanova, ena izmed prodajalk, obesila torbo, s katero je hodila nakupovat, na neki kavelj. Nenadno je nevidna sila to torbo vzdignila v zrak in jo tresčila na posteljo, njena vsebina pa se je raztresla po tleh. Hkratu je kakor prejšnji dan začela postelja plesati. Pielova je torbo pobrala, spravila je vanjo vse reči, ki so padle iz nje, in jo zapela z zaponkami. Torba je potem obvisela na kavlju, toda to, kar je bilo v njej, je začelo samo od sebe frčati po zraku in padati na posteljo. Še slabše pa je bilo v krojačnici. Tam so izgi-

njali tulci z nitjo, škarje, igle in druge reči, ki so jih našli potem v neki omari, po tleh in v postelji. Nekega dne so nenadoma izginile vse šivanke. Našli so jih potem na hrbtu Ane Carissanove v njeni obleki in njenem perilu.

Ker so se takšne reči ponavljale, je dekle trgovino nazadnje zapustilo in se je vrnilo k staršem. Toda tudi dekle, ki je prišlo na njeno mesto, Marija Hataisova, je postalo žrtev teh čudnih dogodkov. »V hiši morajo delovati nekatere magnetične moči,« razlaga vaški lekarnar te reči začudenim ljudem in pred policijo sta eksekutor Herve in neki zavarovalni agent izjavila, da sta z lastnimi rokami vlekla šivanke iz hrbita uboge Marije ter videla krvave sledove. Dogajale pa so se še druge reči. Pielova je imela nekega dne v rokah pleteno jopo. Nenadno ji je ta skočila v peč in zgorela. Likalniki, dve veliki namizni svetilki in pokrov nekega samovara so zaplesali sami od sebe.

Policija doslej ni mogla ugotoviti, ali gre za primer množestvene sugestije ali pa za norčije kakšnega hudobneža. Vaščani so vsakako prepričani, da je trgovina s čevlji obsejena od hudobnih duhov.

× **Nove odredbe glede avstrijskih Judov.** Nemška oblastva so odredila, da mora vsak Jud, ki je nemški državljan, predložiti oblastvom natancen pregled vsega svojega imetja v Nemčiji in v tujini. Le onim, katerih imetje ne presega 5000 mark, tega ni treba storiti. Judje, ki so tuji državljan, a žive v Nemčiji, morajo prijaviti samo svoje imetje, ki ga imajo na področju Nemčije. Prav tako je potrebno posebno dovoljenje za Jude, če hočejo odpreti nove trgovine ali nove podružnice.

× **Italijansko potniško letalo z 19 osebami se je ponesrečilo.** Vsa Italija je pod vtiskom hude letalske nesreče, ki se je 1. t. m. pripetila potniškemu letalu, ki je vozilo na progi Brindisi — Rim. S tem letalom se je vračala v Rim tudi večja skupina tujcev, ki so prisostvovali poroki albanskega kralja v Tirani. Med potniki je bil tudi albanski poslanik v Rimu in bivši poslanik v Beogradu Džafer Vila. Letalo bi bilo moralo po voznem redu že zgodaj popoldne prispeti v Rim. Sprva so mislili, da je nastala kaka zakasnitev pri odhodu. Ko pa so prejeli poročilo, da je letalo v redu odletelo, se je takoj pojavil sum, da se je ponesrečilo. Vreme je bilo silno slabo in je letalo v gosti megli s krilom udarilo ob neki hrib, zaradi česar je v trenutku nastal požar na letalu. Na letalu je bilo pet mož, posadke in 13 potnikov (4 Italijani in 9 tujcev). Vsi potniki in člani posadke so mrtvi.

× **Izgon štirih carskih generalov iz Francije.** Francoska vlada je začela z vso odločnostjo izvajati ukrepe, za katere se je odločila na nedavni seji glede na delovanje nezahvalnih tujcev v Franciji. Zadnje dni je prejelo več sto priseljencev različnih narodnosti nalog, da zapuste državo v določenem roku. Med njimi so tudi štirje ruski carski generali, in sicer Taškul, Kasovski, Kockim in Šapelov.

× **V Rusiji je potniško letalstvo zelo razvito.** Na ruskih zračnih progah se je letos

že začel redni zračni promet. Rusko civilno letalstvo se bo letos v primeri z lanskim povečalo za četrtno. Z moskovskega letališča bo odletelo vsak dan okrog 30 potniških letal. Moskva bo imela zračne zveze z vsemi glavnimi mesti sovjetske republike. Vsak dan letajo letala iz Moskve v Odeso, zvezo med Leningradom in Moskvo bo vzdrževalo šest letal, enako število letal bo letalo na progi Moskva—Baku, po štiri letala pa na progi Moskva—Taškent in Moskva—Kijev. Te zračne proge bodo imele zveze tudi z bolj oddaljenimi kraji. Najdaljša zračna proga bo Moskva—Vladivostok. Na progi Moskva—Novosibirsk bodo letala hitra letala, s katerimi bodo lahko prispeli potniki na smoter v enem dnevu, med tem ko traja vožnja z vlakom iz Moskve do Vladivostoka skoro pet dni. V Taškent bodo letala velika štirimotorna letala, v katerih je prostora za 20 potnikov ali štiri tone tovora. Za načelnika glavne uprave civilnega letalstva v Rusiji je bil imenovan polarni letalec Molokov.

× **Samo oženjeni župani.** Italijanska vlada je izdala odlok, ki veli, da lahko postane župan v Italiji samo moški, ki je oženjen ali pa vdovec. Neozenjene osebe ne morejo postati niti podžupani, niti občinski svetniki.

× **Pokojnina za neguša.** Pariški »Figaro« poroča iz Londona, da pripravlja angleška vlada predlog o pokojnini bivšemu abesinskemu cesarju. Predlog bo izročen v odobritev Društvu narodov v Ženevi. Neguš živi zdaj v Bathu, kjer je moral opustiti prejšnje stanovanje zaradi skromnih sredstev. Zašel je v kočljiv denarni položaj. V Londonu sodijo, da se bo dalo vprašanje pokojnine negušu urediti tudi v sporazumu z italijansko vlado.

× **Slepci se lahko v industriji uspešno zaposlijo.** Poskusi zaposlitve slepcev v industriji so se v splošnem dobro obnesli. V Nemčiji je bil izdan že leta 1921. zakon o obvez-

ni zaposlitvi hudo poškodovanih, torej tudi slepcev, v tvornicah in pisarnah. Siemens-Schuckertove tvornice v Berlinu zaposlujejo že več let nad 100 slepcev, tvornice istega podjetja na Dunaju pa okrog 30. Glavni ravnatelj Siemens-Schuckertovih tvornic inž. Paul Peris je napisal zanimivo razpravo o svojih izkušnjah s slepci, zaposljenimi v industriji. V nji dokazuje, da so slepci v splošnem boljši delavci, kakor ljudje z zdravimi očmi, ker se zavedajo svoje nesreče in delajo zato z večjo vnemo. Zato priporoča tudi drugim industrijskim podjetjem, naj zaposlijo slepce, saj je to naposled tudi vprašanje usmiljenja in sočutja s temi siromaki.

× **Amerika ima, kar se prosvetljenosti tiče, dva obraza.** Po eni strani je Amerika na glasu kot najnaprednejša pokrajina, po drugi strani pa ima v veljavi še postave iz prvih časov priseljevanja, in sicer vsaka zvezna država svoje. V Alabami imajo moške pravico preteptati svoje žene s palico, ki ni debelejša od palca. V Michiganu je vsa ženina obleka last moža, če mu žena postane nezvesta jo lahko popolnoma golo spodi iz hiše. V Južni Karolini je prepovedano hoditi v cerkev brez orožja. Po več državah pa imajo stražniki pravico ustaviti žensko na cesti in preiskati, ali je spodobno oblečena.

× **Sultan se hoče oženiti.** Sultan iz Jahore, eden izmed najbogatejših mož sveta, je že star, pa je vendar sklenil poiskati si življenjsko družico. Ko je nedavno gledal film »Dekle iz džungle« se je zaljubil v igralko Dorothejo Lamourovo, nastopajočo v glavni vlogi, in izjavil je ameriškem filmskem režiserju Clydeu Elliotu, ki se je mudil pri njem na obisku, da bi se rad z njo poročil. Elliot ga je opozoril, da je Lamourova že omožena. Sultan je pa brž našel izhod iz kočljivega položaja. Poslal je v Hollywood sla z naročilom, naj poišče dekle, ki bi bilo Lamourovi zelo podobno. Zdaj so tako dekle našli v osebi 16-letne filmske igralko Olympe Brandove. Ko je sultan videl njeno fotografijo, je takoj brzojavno odgovoril: »Strinjam se vzamem jo.« Odgovor Brandove še ni znan.

× **Solnčenje v letalih.** Zdravljenje s solničnimi žarki je napredovalo že tako, da so začeli ponekod v ta namen uporabljati že letala. Ne gre tu samo za to, da more biti bolnik v letalu izpostavljen blagodejnemu učinkom solčnih žarkov tudi v času, ko je zemlja zastrta z oblaki, ali ko dežuje, temveč tudi za to, ker je v višjih zračnih plasteh solčno izžarevanje mnogo močnejše kakor pri tleh. Saj visoko v zraku ni prahu in vodnih hlapov. Merjenje je pokazalo, da je 10 minut trajajoča solčna kopel v višini 2000 do 4000 metrov po svojem učinku enaka več ur trajajoči solčni kopeli na zemlji. Seveda je tako zdravljenje zelo drago kajti letalo mora biti za solnčenje posebej urejeno.

× **Skrivnost človeškega spanja.** Učenjaki so ugotovili, da možgani kot celota ne zaspijo istočasno. Lahko rečemo, da zaspe deli možganov ločeno. Zgodí se tudi, da spanec ne zadene vseh delov možganov enako močno: nekateri deli že trdno spe, drugi se pa še pogrezajo v spanje. Učenjake je tudi zanimalo vprašanje, ali more človeško telo, odnosno možgani narejati elektriko. Poizkusi so to dokazali in dognali, da človeški možgani pri popolni zavesti kažejo drugačno električno valovanje kakor pa možgani spečega človeka.

× **Kako slišijo žuželke.** Nikjer na telesnih žuželk ni opaziti ničesar, kar bi bilo podobno ušescem. Vendar pa je znano, da je sluh teh živali prav dobro razvit. Naravoslovci so že davno dognali, da slišijo žuželke s pomočjo neznahtnih dlačic in bradavičk. Te dlačice in bradavičke delujejo kakor sprejemne antene v zvezi z radijskimi aparati. Radio prav za prav le okorno posnema mater naravo, ki je preprosta, a hkratu izredno duhovit način podarila bolj razvitim živalim in človeštvu važni čut sluha.

× **Američani nosijo rdeče klobuke in rumene hlače.** V Ameriki delajo krojači živahno reklamo za kričečo pestro moško modo. V Ameriki ni nič posebnega, če vidiš moškega z rdečim klobukom na glavi, v zelenem sukniču in žoltili hlačah. Treba je pa takoj omeniti, da v stari Evropi ameriška moda ni odločilna.

× **Zena z najlepšimi očmi je umrla.** Pravijo, da je imela najlepše oči na svetu Londončanka Vally Homolkova, žena dunajskega gledališkega igralca Oskarja Homolke. Oči so bile široke, čudovito modre barve in obrobljene z dolgimi trepalnicami. Samo 24 let so te nenavadno lepe oči očarovale vsakoga, ki jih je videl. Pred nekaj dnevi pa so za zmerom ugasnile.

× **Zmešanje gumija s kovino.** Znanstvenikom se je posrečilo zmešati kovino z gumijem. Od te nove iznajdbe bosta imela zlasti veliko korist gradnja ladij in letalstvo. S pomočjo te nove zmesi kovine in gumija ne bodo stroji več toliko ropotali. Kolesje železniških vozov, narejeno iz te zmesi, se ne bo več tako treslo in ne več tako škripalo.

× **Telefoni so sami od sebe zvonili.** Te dni so na Angliškem na mnogih krajih začeli telefoni sami od sebe zvoniti in brzozavni promet je bil za cele ure ustavljen. Na postaji angleškega zrakoplovnega ministrstva je magnetna igla odskočila za 7 stopinj iz svoje običajne lege. Prav tako so bile na Švedskem velike motnje v telefonskem in brzozavnem prometu. Iz Kanade in Amerike pa poročajo o silnem severnem siju, kakršnega že niso videli 35 let. Vzrok teh pojavov so po mnenju strokovnjakov spet pege na solncu, ki so letos pojavljajo v izredno obilnem številu. Angleški zvezdoslovci so te dni odkrili na solncu velikansko pego, ki bo po obsegu gotovo desetkrat tolikšna kakor zemlja. Ta solnčna pega je povzročila 100 km nad zemljo tako zvaní magnetni vihar, ki ga strokovnjaki cenijo za največjega v našem stoletju. Magnetni vihar je bil kriv motenj v telefonih. Ker se ti magnetni viharji po presledku 26 dni ponove, bomo prihodnji mesec najbrž spet opazili podobne motnje v telefonih in brzozavu.

× **Teža zemlje.** Opazovali so, kako vpliva zemlja na druga nebesna telesa in skušali so iz tega ugotoviti njeno težo. Zemška krogla je po teh ugotovitvah petinpolkrat težja, kakor bi bila enako velika vodna krogla. Izračunali so, da znaša teža zemlje šest milijonov trilijonov kilogramov.

Radio Ljubljana

od 8. do 15. maja.

Nedelja, 8. maja: 8.00: Tamburaški septet. 9.00: Napovedi, poročila. 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve. 9.45: Verski govor (dr. Gvidon Rant). 10.00: V seli zvoki za mesto in vas (plošče). 11.00: Otroška ura: Gašperček. 11.30: Koncert (sodelovali bodo Zvonimira Zupevčeva, člani zagrebške opere, Filip Bernard — flavta, prof. Marjan Lipovšek — klavir in radijski orkester). 13.00: Napovedi, poročila. 13.20: Vse mogoče, kar kdo hoče (plošče po željah). 17.00: Kmetijska ura: Gospodarska navodila za maj. 17.30: Veselo popoldne (sodelovala bosta Drago Zupan, član ljubljanske opere in radijski šramel). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Naša srednja šola (Polovina, gimnazijski ravnatelj). 19.50: Prenos šmarnic iz cerkve sv. Petra v Ljubljani. 20.30: Večer skladb Viktorja Parme (sodelovali bodo zbor in godba »Sloge«, Poldka Zupanova, Svetozar Banovec, Roman Petrovič in radijski orkester). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Reprodukcijski koncert plesne glasbe.

Ponedeljek, dne 9. maja: Slovanske uvertire (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Zvoki z vsega sveta (plošče). 14.00: Napovedi. 18.00: Zdravstvena ura: Vojni strupi (dr. Ladislav Klinc). 18.20: Fibich: Sárka (sinfonična suita, plošče). 18.40: Kulturna kronika: Valentin Zarnik, ob 50-letnici smrti (prof. Fran Vodnik). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Zakaj moramo vsi v borbo proti tuberkulozi (dr. Jevrem Nedeljkovič, univerzni profesor). 20.00: Koncert radijskega orkestra. 21.00: Nekaj samospevov Pavla Robesona (plošče). 21.10: Koncert ljubljanskega godalnega kvarteta. 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Koncert operetne glasbe (radijski orkester).

Torek, 10. maja: 11.00: Šolska ura: Brodogradnja na naši obali (Vekoslav Mlekuž). 12.00: Dvořak: Slovanski plesi, sinfonična suita (igra češka Filharmonija, dirigent Václav Talich — plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 18.00: Pesmice izpod južnega solnca (plošče). 18.40: Vpliv prirode na življenje in značaj sredozemskih narodov (dr. Valter Bohinec). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Predavanje inspekcije zemeljske odbrane. 19.50: Zabavni zvočni tednik. 20.00: Bizet: Zbori iz opere »Carmen« (plošče). 20.15: Patermost Pavla: Očkov god — zvočna igrlica (člani radijske igralske družine). 21.00: Zvoki v oddih (radijski orkester). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Max Reger: Variacije na Mozartovo temo.

Sreda, 11. maja: 12.00: Vojaške godbe igrajo (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Šramelkvartet »Škrjanček«. 14.00: Napovedi. 18.00: Mladinska ura: Maj v naravi (Miroslav Zor). 18.20: Pomlad v glasbi (plošče). 18.40: Umetnostni spomeniki na Dolenjskem (Jože Gregorič). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Življenje in delo prvega jugoslovenskega tiskarja Božidara Vukovića (Blažo Djurovič). 19.50: Protituberkulozna propaganda (dr. Tomaž Furlan). 20.00: Narodne ob spremljevanju harmonike bo pela Poldka Zupanova, spremljal bo Avgust Stanko, vmes plošče. 21.00: Večer v počastitev spomina skladateljev Ravela in Roussela (klavirske točke bo izvajal profesor Škerjanc). 22.00: Napovedi, poročila. 22.15: Audran: La Mascotte, opereta (plošče).

Četrtek, 12. maja: 12.00: Valčki, polke in koračnice (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Koncert operne glasbe (radijski orkester). 14.00: Napovedi. 18.00: V pro-

slavo materinskega dne (recitacije Mihaele Saričeve, članice gledališča v Ljubljani in koncert radijskega orkestra). 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. Rudolf Kolarič). 19.00: Nacionalna ura: Predavanje Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije. 19.50: Ocena aktivnosti pri jetiki pljuč (dr. Fran Debevec). 20.00: Klavirski koncert Panča Vladigerova. 21.00: Smetana: Walensteinov tabor (plošče). 21.20: Pevski jazz-kvartet. 22.00: Napovedi, poročila (radijski orkester). 22.15: Lahka glasba (radijski orkester).

Petek, 13. maja: 11.00: Šolska ura: Naše šolske pesmi (prof. P. Kozina). 12.00: Po naših logih in gajih (plošče). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 18.00: Žena v kazenskem pravu (dr. Donata Capudrova). 18.20: Koncert na vurliških orglah (plošče). 18.40: Francoščina (dr. Stanko Leben). 19.00: Napovedi, poročila. 19.30: Nacionalna ura: Stanovske prilike v Hrvatski za časa Zrinjsko-Frankopanske vstaje (dr. Antun Dabinovič). 19.50: Poročila o izseljencih. 20.00: »V petek trinajstega...« (večer za praznovjerne ljudi; sodelovali bodo radijski orkester in člani radijske igralske družine). 22.00: Napovedi, poročila. 22.30: Angleške plošče.

Sobota, 14. maja: 12.00: Vožnja neznanokam (pestra revija plošč). 12.45: Poročila. 13.00: Napovedi. 13.20: Opoldanski koncert radijskega orkestra. 14.00: Napovedi. 18.00: Za delopust (igral bo radijski orkester). 18.40: Pogovor s poslušalci. 19.30: Nacionalna ura: Novine in javnost (Ludvik Mrzel). 19.50: Protituberkulozna propaganda (dr. Tomaž Furlan). 20.00: Zunanja politika (dr. Alojzij Kuhar). 20.30: Za oddih (plošče). 21.00: Prenos iz Firence: Verdi »Aida« (med pevci bo tudi Gigli).

Pozor! Pozor!

40.000
dinarjev
lahko
dobite!

Prihodnji dnevi Vam lahko
naklonijo srečo. Pazite dobro,
skriva se v navodilu o uporabi
Radiona. 8. maja izide poja-
snilo v tem časopisu.

RADION

nagradno tekmovanje

RADION pere sam — pere prizanesljivo

Za smeh in kratek čas

NA DOMAČI PRIREDITVI

Gost: »Nekaj neumnega se mi je primerilo. Nekemu gospodu sem pripovedoval, da mora biti naš gostitelj strašen skupuh. in naenkrat sem odkril, da sem govoril s samim gostiteljem. Ali ni to smešno? Kar veseli me, da se mi je to primerilo.«

Dama: »Kaj, z mojim možem ste govorili?«

V MEDENIH TEDNIH

Ženka: »Kaj želiš jutri za zajtrk, kavo ali čaj?«

Možek: »Če je bila to danes kava, kar sem pil, bi prosil za čaj, če je bil pa čaj, bi prosil za kavo.«

SVARILLO

Pavel se je pri večerji sprl s svojo ženo, in tako je njun večerni izprehod potekel skoro brez besede. Hodila sta po parku. Izenada pa sta opazila v bližini zaljubljeno dvojico, ki je stala ob plotu.

»Kako nerodno,« je šepnila žena, »mislim, da jo on pravkar prosi za roko, midva pa poslušava. Pokašljaj, da ga posvariš!«

»Še na misel mi ne pride,« odvrne Pavel. »Mene tudi nihče ni svaril, ko sem tebe snubil.«

KNJIGA NORCEV

Dvorni norec, ki je zabaval kralja Alfonza Aragonskega, si je nekoč kupil veliko knjigo, kamor je zapisoval vse neumnosti, ki so se primerile na dvoru.

To knjigo je imenoval knjigo norcev.

Ko je nekega dne zvedel, da je dal kralj nekemu neznanemu črncu deset tisoč zlatnikov za nakup plemenitih konj v daljnih deželah, je kraljevo ime zapisal z velikim črkami v knjigo norcev.

Kralj, ki je slučajno odkril svoje ime v knjigi, je vprašal norca, kaj naj to pomeni. »Ali more biti kakšna večja neumnost,« je odvrnil norec, »kakor ta, da daš neznanemu tujcu tolikšno vsoto denarja?«

Kralj se je namuznil in dejal: »A če se zamorec vrne?«

»Bom pa tvoje ime izbrisal in zapisal njegovo,« je odvrnil norec.

ZALOIGRA BI BILA

Sinko: »Mama, ali si ti postala gledališka igralka?«

Mama: »Kaj pa misliš!«

Sinko: »Zakaj pa je potem oče rekel hišni, da bi bila velika žaloigra, če bi ju ti skupaj dobila!«

KAKO IMENUJEJO RAZNI MOŠKI SVOJE NEVESTE

Gasilec: Moj plamen! — Slaščičar: Moja sladka! — Tičar: Moja golobica! — Miliionar: Moje zlato! — Dragotinar: Moj biser! — Vremenski prerok: Moj solčni žarek! — Cvetličar: Moja rožica! — Zdravnik: Moje srce! — Fotograf: Slika moje duše! Zvezdoslovec: Moje solnce! — Dijak: Moj angel!

PO DOMAČE

V Butalah imajo starega stražnika in o njem pripovedujejo tole zgodbo:

Nekoč je srečal gospoda, ki je v reki ribaril, ne da bi bil imel ribiško dovoljenje. Stražnik ga je zapisal. Gospod, ki je bil tujec, pa se je želel ogniti nadaljnim sitnostim in je hotel kazen, ki je znašala 50 dinarjev, takoj plačati.

Pomolil je stražniku bankovec za 100 dinarjev in ga prosil, naj on sprejme kazen in mu da potrdilo.

V zadržki se je stražnik popraskal po glavi in mu rekel, da nima drobiža.

Potem pa se mu je iznenada razlil blažen smehljaj po obrazu in dejal je: »Veste kaj, gospod, ali se ne bi še tu kopali? To je namreč tudi prepovedano in stane prav tako 50 dinarjev, pa mi ne bi bilo treba bankovca menjati.«

RAZLAGA

Sinko: »Oče, kaj je prav za prav šef?«

Oče uradnik: »To je človek, ki sedi ob pravem času v uradu, kadar jaz zamudim, in ki zamudi, kadar sem jaz ob pravem času v uradu.«

NEOPREZEN JE BIL

Prvi potepin: »Povej mi, zakaj si prišel v zapor.«

Drugi: »Zaradi neopreznosti.«

Prvi: »Kako naj to razumem?«

Drugi: »Kihnil sem in paznik v banki me je slišal.«

VOJSKO ZALAGA

Stara ženica hoče v vojašnico. Narednik jo ustavi in vpraša: »Kdo pa ste, žena?«

Žena: »Jaz vojsko zalagam!«

Narednik: »S čim pa?«

Žena: »Osem fantov sem ji dala.«

Mali oglasi

Pomlad!

Leto!

OSTANKI

iz mariborskih tekstilnih tovarn

pristnobarvni, brez napak, noben kos izpod 2 m in sicer:

Paket »Serija H« z vsebino 16—21 m prama oxfordov, cefirjev, touringov in frenžev za posebno močne moške srajce v najlepših vzorcih.

Paket »Serija M« z vsebino 16—21 m pralnega blaga za ženske obleke in dečve, kretona in druka za predpasnike, delena, krepa in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi.

Paket serijo H in M pošiljam tudi mešano, torej vsakega pol. Vsak paket poštne prosto za znižano ceno din 130.—

Paket »Serija Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum oziroma plašč in sicer: Z-1 130.—, Z-2 160.—, Z-3 250.— din zadnji dober kamgarn, isti v modri in črni barvi din 275.—. Cela podlaga za moško obleko po kakovosti din 80.—, 100.— in 120.—

Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Nešteto priznanj odjemalcem na razpolago, zato pišite še danes na razpošiljalnico »KOSMOS«, Maribor, Kralja Petra trg. Trgovcem popust!

MADRACE, ŽIČNE VLOŽKE

otomane, odeje, zavese, preproge, linoleje, kupite najceneje pri »Obnova«, Maribor, Jurčičeva 6.

PREPOVEDANA LJUBEZEN

je novi ljubezenski roman »Družinskega tednika«. Zahtevajte ga brezplačno na ogled. »Družinski tednik«, Ljubljana, predal 345.

ALI ŽE VESTE,

da se dobi najtrpežnejše in najcenejše dežnike v novi dežnikarni M. Kmecl, Celje, Kralja Petra c. 24, nasproti gostilne Gorenjak. Izvršuje vsa popravila dežnikov dobro, hitro in poceni.

NAPRODAJ

več vagonov apna. Zelo ugodna cena. Naslov v upravi »Domovine«.

JABOLČNIK

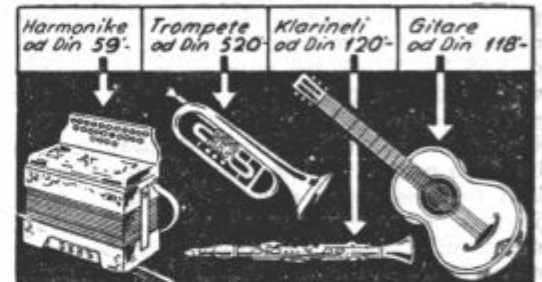
Ako vam bode domače pijače primanjkovalo, naročite »JABLUS«, tvarino, iz katere napravite izvrsten jabolčnik ali hruškovec brez da rabite naravnega sadjevca in se da izborno mešati z vsako drugo pijačo. S poštino stane 50 l 35.50, 100 l 58.—, 150 l 82.—. Znižane cene. Stotine pohvalnih pisem. Glavno zastopstvo Renier, Podčetrtek.

KROJAŠKI POMOČNIK

se sprejme za fina dela v stalno službo takoj! Voučko Dominik, krojaštvo, Hrastnik.

2500.— DIN

potrebujete, da zaslužite 1000 dinarjev mesečno doma. Dopise: »Anos«, Maribor, Orožnova 6.

MEINEL & HEROLD d.z. o.z.
zal. tvornice **MARIBOR** st. 107
glasbil

KOLESA ZNAMKE »AXO«

v prvovrstni kvaliteti in lepi izdelavi
kupite ugodno pri

H. SUTTNER

LJUBLJANA

ALEKSANDROVA 6

Zahtevajte brezplačen cenik!

Ugodni plačilni pogoji.

Največji slovenski denarni zavod

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Lastne rezerve nad Din 26,000.000.—

Prirastek novih vlog v januarju 1938	Din 14,075.000.—
Prirastek novih vlog v februarju 1938	Din 10,694.000.—
Prirastek novih vlog v marecu 1938	Din 10,572.000.—
Prirastek novih vlog v aprilu 1938	Din 10,150.000.—

Vse vloge izplačljive brez omejitve!

Za vse obveze hranilnice jamči:

MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA